

Per 1015/2005

10027450, 1

GORIŠKA KNJIŽNICA

COBISS

Kraljica

Glasilo prijateljev Svete Gore

Leto XI. • št. I. • marec 2005

Izdaja:
Frančiškanski samostan Sveta
Gora, 5250 Solkan

v sodelovanju
z založbo *Brat Frančišek*

Ureja:
p. Bernard Goličnik
p. Stane Zore
p. Pavel Krajnik

Odgovorni urednik:
p. Bernard Goličnik

Oblikovanje:
br. Dragan Vampola

Tisk:
Tiskarna Pleško, Ljubljana

Izhaja s cerkvenim dovoljenjem v
6.000 izvodih

Fotografije so prispevali:

Foto Zavavlav: naslovnica, 37
pater Bernard: 3, 6, 7, 12, 13, 14,
15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 32,
34, 35, 36, 37, 39, 44, 45, 46, 56

Družina: 4, 14

RKC-foto: 5, 8, 9, 10, 11

Rafael Podobnik: 20-21

Webshot: 30, 31

TAU: 49

Porziuncola: 54

Arhiv: 6, 8, 20, 26, 27, 29, 33, 39,
39, 40, 41, 42, 46, 47

ISSN 1581-7342

4

*Euharistično slavlje
- srce nedelje*

12

*Novi ljubljanski
nadškof in
metropolit*

*Večne zaobljube sestre
Cirile Koršič*

26

*Razstava jasic na
Sveti Gori*

Blagoslovljena zamenjava ...

Vstajenje

- 7 Popolni odpustek v letu evharistije
8 Konkatedrala - nova stvarnost - novi izzivi
19 Križev oltar
20 In memoriam svetogorskemu romarju
22 Svetovni dan posvečenega življenja
24 Posvetitev oltarja
28 Gospoda sem videla
32 Ljudske pobožnosti in bogoslužje
35 Postna pobožnost križevega pota
37 S križem na Sveto Goro
40 Marija rešila Slovencem Jezusa v presvetem zakramentu
44 Svetogorski dnevnik
46 Pomen velikonočnih pisank
48 Otroški kotiček
49 Iz svetogorske zgodovine
52 Prošnje in zahvale
53 Prišli so k svetogorski Božji materi ...
54 Kotiček resnice, brez rokavice
55 Dobro je vedeti ...

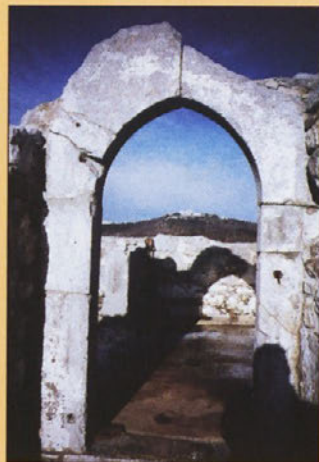
Spoštovani prijatelji Svete Gore

Tomaž Čelanski piše, da je sv. Frančišek Asiški ljubil božič bolj ko vse druge praznike v cerkvenem letu, ker se je sam pravi Bog in pravi človek rodil iz slavne in preblazene ter vedno svete Device Marije. Nostalgijo po minulih božičnih praznikih nam pomaga premagati prav asiški ubožec z živimi jaslicami v Greccu, kjer Jezusovo učlovečenje poveže z evharistijo, daritveni oltar z jaslami. Z evharistijo se namreč nadaljuje učlovečenje Božje Besede in Božji Sin postane Emanuel - Bog z nami - za vse čase. Prav to je veselo sporočilo dogodkov velikega tedna: Jezusova postavitev evharistije, njegovo odrešilno trpljenje, smrt na križu in njegovo zmagoslavno vstajenje.

Papež Janez Pavel II. je 17. oktobra 2004 razglasil leto evharistije, ki traja do oktobra 2005. Papež poudarja, da evharistija obsega ves duhovni zaklad Cerkve, t.j. Kristusa samega, naše velikonočno Jagnje, in nas prosi, da storimo vse, da bi nam evharistija postala vir in višek na-

šega krščanskega življenja. Morda vam bodo v pomoč besede sv. Frančiška: »Glej-te, vsak dan se poniža, prav tako kot takrat, ko je s kraljevskega prestola stopil v Telo Device. Vsak dan pride k nam v ponižnosti, vsak dan stopa iz Očetovega naročja na oltar v duhovnikove roke, in kakor se je apostolom prikazal v resničnem telesu, tako se tudi nam sedaj kaže v posvečenem kruhu. Tudi mi, ko na kruh in vino gledamo s telesnimi očmi, sprevidimo in trdno verujemo, da sta to njegovo živo in resnično najsvetejše telo in kri« (FOpom 1,16-21).

Jezusov očitek apostolom v vrtu Getsemani: »Tako, eno uro niste mogli ostati budni z menoj?« (Mt 26,40) naj vam bo v letu evharistije spodbuda, da si boste vzeli čas za nedeljsko mašo, za čiščenje Najsvetejšega v domači cerkvi. Pridite na Sveto Goro vsako prvo nedeljo v mesecu, ko ob 15. uri pred Najsvetejšim molimo za duhovno in moralno prenovo slovenskega naroda. Bogu podarite svoj najboljši čas.

Ko boste šli ali se peljali mimo cerkve, pozdravite Jezusa v tabernaklju: Hvaljeno in čiščeno naj vedno bo, presveto Rešnje telo. Pozdravite Jezusa na razpeli ali v obcestni kapelici Hvaljen Jezus, Marijo pa z Ave Marija. Ljudi pozdravljamo, pa ne bi pozdravili našega Odrešenika in našo nebeško Mater.

Dragi prijatelji Svete Gore, naj vas vstali Zveličar napolni z velikonočnim veseljem, ki nikoli ne mine; naj vas hrani z evharistijo svojega Rešnjega telesa, ki nikoli ne poide. Vstali Kristus naj vam povrne vašo dobroto in vam da mir.

Vse to vam želimo in za vas prosimo vaši hvaležni bratje frančiškani, Manjše sestre Marije Brezmadežne in Manjše sestre sv. Frančiška.

p. Bernard Goličnik

P27,450/2005

Evharistično slavje - srce nedelje

Čas od oktobra 2004 do oktobra 2005 obhajamo kot leto evharistije (Apostolsko pismo Janeza Pavla II. Ostani z nami Gospod).

V evharistiji je Kristus trajno navzoč med nami pod podobo kruha in vina. Evharistija oblikuje vsakdanje življenje kristjana in ga usposablja za različne službe v Cerkvi in družbi. Kakor prvi kristjani tudi mi danes ne moremo živeti brez evharistije in udeležbe pri sveti maši.

Tretja Božja zapoved pravi: Posvečuj Gospodov dan; in druga cerkvena: Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sveti maši. Nedelja je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo se in se ga veselimo (prim. Ps 118, 24).

Na svoj dan je vstali Kristus navzoč v evharističnem slav-

ju. Daje se nam v Božji besedi, v svojem telesu, v dinamiki svoje ljubezni ter nas vabi, naj živimo njegovo življenje. Nedeljska evharistija tako poživlja v vernikih zavest, da se Cerkev ne obnavlja sama od sebe, ampak po daru Božje milosti, ki je od zgoraj. Vsako nedeljo se krščanska skupnost potrjuje v svojem poklicu in se tako gradi in poživlja v Duhu Vstalega, da bi se lahko predstavila kot »znamenje in orodje za notranjo zvezo z Bogom in za edinost vsega človeškega rodu« (C 1).

Vsaka nedelja (Gospodov dan) je tudi dan Cerkve, ki vsakega kristjana spominja, da vere ni mogoče živeti zasebno. Tisti, ki so prejeli milost krsta, niso rešeni po lastnem zasluženju, ampak kot udje Kristusovega skrivnostnega telesa in kot

Vsaka nedelja (Gospodov dan) je tudi dan Cerkve, ki vsakega kristjana spominja, da vere ni mogoče živeti zasebno. Tisti, ki so prejeli milost krsta, niso rešeni po lastnem zasluženju, ampak kot udje Kristusovega skrivnostnega telesa in kot člani Božjega ljudstva.

Nedeljska maša je daritev nas vseh in izraz praznovanja, da bi tako rešili človeka dvojnega suženjstva: pretiravanja z delom in skrčenja praznika na golo zabavo. Župnija mora slaviti nedeljo kot praznik, ki nam odpira pot v onstranost.

člani Božjega ljudstva. Zato je važno, da se verni zbirajo kot družina in tako v polnosti pokažejo, da je Cerkev skupnost, ki jo je sklical vstali Gospod, ki je dal sam sebe, »da bi razkrojene Božje otroke zbral v eno« (Jn 11,52). To dejstvo vabi duhovnike, da v tem letu milosti posvečajo še večjo pozornost in skrb nedeljski maši, pri kateri se vsa župnijska skupnost zbere kot ena družina in vse skupine, gibanja in združenja, ki so prisotna v župniji.

Opuščanje nedeljske maše siromaši in slabi lastno vero, zmanjšuje pa tudi čut pripadnosti Cerkvi. Človek sam ne more nedelje narediti za praznični dan. Medtem ko se zabavna industrija vedno bolj širi in se priložnosti za zabave množijo, postaja človek vedno bolj izgubljen in ne ve, čemu in za koga slaviti. Ko nedelja, žal, izgublja svoj izvirni pomen in se skrči v navaden »konec tedna«, se zna zgoditi, da človek ostane zaprt v svojem svetu, da ne more več videti neba. Tudi če je človek praznično oblečen, postaja notranje nezmožen za praznovanje.

Nedeljo obhajamo vsak teden, da bi se spominjali in zavedali, da je Kristus naše slavje. Udeležba pri nedeljski

maši bi morala biti naša potreba in ne le dolžnost. Kako naj živimo brez Gospoda? Nedeljska maša je daritev nas vseh in izraz praznovanja, da bi tako rešili človeka dvojnega suženjstva: pretiravanja z

delom in skrčenja praznika na golo zabavo. Župnija mora slaviti nedeljo kot praznik, ki nam odpira pot v onstranost. Posebno pomoč moramo nuditi družinam, da bi nedelja okrepila njeno edinstvo in odnose med vsemi njenimi člani. Vsaka nedelja je dan župnije in dan družine.

Metod Pirih, škof

Popolni odpustek v letu evharistije

Evharištija kot daritev in zakrament je največji čudež in najlepši pomnik odrešenja, ki ga je naš Gospod Jezus Kristus postavil, ko je za nas prelił svojo kri. Evharištija pa tudi na popoln način uresničuje edinost Cerkve, jo ohranja z močjo nadnaravne milosti, jo navdaja z neizrekljivim veseljem in je nadnaravna pomoč, ki hrani pobožnost vernikov in jih vabi k vedno večjemu, še več, k popolnemu krščanskemu življenju.

Na teh teoloških postavkah, ki so vzete iz spisov sv. Tomaža Akvinskega, odlok Apostolske penitenciarije določa po naročilu papeža Janeza Pavla II. pogoje za popolni odpustek v letu evharistije.

Vsi verniki ali posamezniki, ki so opravili zakrament spo-

vedi, prejeli obhajilo, zmolili Veroizpoved, Očenaš po namenu Svetega očeta s trdnim namenom ne podleči kateremukoli grehu, prejmejo popoln odpustek vsakokrat, kadar se zbrano in pobožno udeležijo svete maše ali pobožnih vaj na čast Najsvetejšega, ki je izpostavljeno ali je v tabernaklju.

Pod enakimi pogoji je popolni odpustek podeljen duhovnikom, članom ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega delovanja, vernikom, ki so po zakonu dolžni moliti brevir in tistim, ki ga molijo iz pobožnosti, kadar ga molijo skupaj ali posamezno pred Najsvetejšim.

Popolni odpustek prejmejo tudi verniki, ki zaradi bolezni ali kakšne druge upravičene ovire ne morejo obiskati

Apostolska penitenciarija je, po naročilu papeža Janeza Pavla II., za božič 2004 izdala odlok o pogojih za popolni odpustek v letu evharistije, tj. od oktobra 2004 do oktobra 2005. Besedilo je povzeto po vatičanskem uradnem časopisu *L'Osservatore romano*.

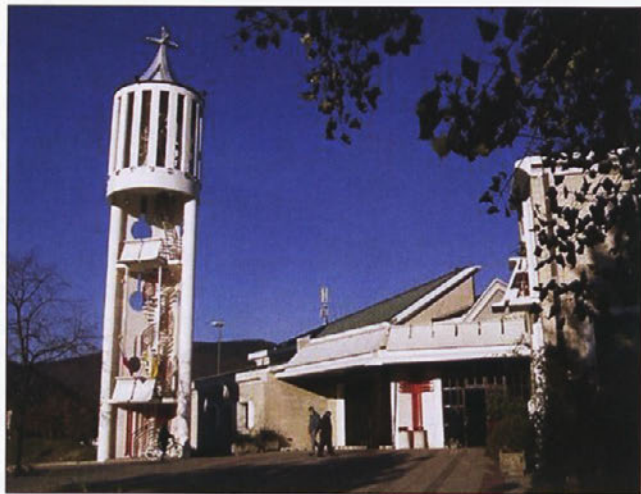

Najsvetejšega v cerkvi ali molilnici, v sebi obnovijo odpoved grehu in obljubo, da bodo izpolnili ostale pogoje za popolni odpustek, brž ko bo mogoče, v duhu prebudijo željo po stvarni prisotnosti Jezusa Kristusa v Najsvetejšem, molijo Očenaš, veroizpoved in dodajo vzklik Najsvetejšemu, kot je: »Vedno naj bo hvaljeno Sveto Rešnje telo!«

Tisti, ki niti tega niso zmožni zaradi telesne oslabelosti, prejmejo popolni odpustek, če se vsaj z željo pridružijo tistim, ki po običajni poti prejmejo popolni odpustek.

V sklepnih besedah odluk o popolnem odpustu v letu evharistije priporoča duhovnikom, naj spodbudijo vernike k pogostemu češčenju Najsvetejšega, prejetanju obhajila in duhovnega obhajila.

Konkatedrala - nova stvarnost - novi izzivi

V letošnjem pastoralnem letu je bila župnijska cerkev Kristusa Odrešenika v Novi Gorici razglašena za konkatedralo. Povezala se je s katedralami v Kopru, Ljubljani in Mariboru, postala pa je tudi sopolnica sosedskih katedral v Oglejskem zaledju. V njeni bližini so katedrale v Gorici, Vidmu, Trstu in Celovcu.

Slovesnost ob razglasitvi konkatedrale je vodil apostolski nuncij in nadškof Santos Abril y Castelló, predstavnik svetega očeta, ki je tudi ustoličil našega škofa Metoda Piriha na sedež (katedralo), ki stoji na vidnem mestu v prezbiteriju. Simbolično sporočilo nakazuje, da ima škof v konkatedrali posebno mesto oznanjevanja.

Katedra nosi njegov grb in spominja nanj, saj je prvi oznanjevalec evangelija v naši škofiji. Tudi v njegovi odsotnosti je katedra živ pomnik, da stojimo na trdni osnovi apostolov, po katerih se predaja blagoslov od prvih dvanajstih apostolov do današnjega časa. Oni so prejeli Jezusovo odslovlilo: "Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščajte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta." (Mt 28,19-20).

Zato z veseljem sprejemamo voljo škofa Metoda, ki je na sveti sedež vložil prošnjo o dodelitvi naziva. Apostolski nuncij je v svoji homiliji naglasil, da je danes Nova Gorica cerkveno središče severnega dela škofije in cerkev Kristusa Odrešenika zadošča vsem predpisom za konkatedralo. To pomeni, da bo prisotnost škofov v novogoriški cerkvi odslej pogostejša in pomembnejša. Celotna škofija bo - ko bosta tukaj prisotna škofa - vodena iz konkatedrale. Če sta doslej prihajala enkrat mesečno po svoji presoji in odločitvi, ju zdaj k temu veže dolžnost. Verniki bodo občutili njihovo prisotnost med

večjimi prazniki. Bližina škofa kliče k še bolj goreči povezanosti novogoriškega občestva z župnijo in njenimi dejavnostmi. Škofje so v pismu za post napisali: «Pomembno je tudi, kakšno predstavo imamo o Cerkvi: ali je to Cerkev na dveh bregovih, kjer je med vodstvenimi službami v Cerkvi in med verniki prepad, ali pa je to ena Cerkev, katero vsi

la predstavlja izziv vsem katoličanom severnoprimorske regije. S konkatedralo v Novi Gorici sprejemamo večjo odgovornost za sožitje med nami, za mir in pravičnost, za spravo in odprtost do sosedov, za novo duhovno podobo naših krajev. Samo tako lahko upravičimo besede škofa Metoda, da cerkev in mesto Nova Gorica nista le središče

krščeni z ljubeznijo in odgovornostjo gradimo v skladu s sposobnostmi in darovi, ki smo jih prejeli... Kristjan je človek, ki čuti z župnijo in vesoljno Cerkvijo, jo sprejema kot svojo družino in kot njen ud deli z njo vse njeno veselje in skrbi.»

Samo povezana župnija gradi širšo vez. Notranja povezanost manjših enot je gradnik širše cerkvene povezanosti. Konkatedra-

župnije Kristusa Odrešenika, temveč tudi versko, kulturno, gospodarsko in politično središče severnega dela naše škofije. Nova Gorica je mlado mesto, polno življenja, duha, moči in načrtov. Svoj pomen ima v škofiji, v slovenskem in obmejnem prostoru.

Boštjan Toplikar

Novi ljubljski nadškof in metropolit

V zvoniku ljubljanske stolnice so se opoldne, 25. oktobra 2004, oglasili zvonovi in naznanili, da je papež Janez Pavel II. imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita dosedanjega pomožnega škofa msgr. Alojza Urana.

© Galper Furman, VFNET | foto@fnc.si | 2004/02/04 16:21:44

tropolita dosedanjega pomožnega škofa msgr. Alojza Urana.

Msgr. Alojz Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah v župniji Šmartno pod Šmarno Goro v kmečki družini kot zadnji, tretji otrok. Po maturi (1964) na bežigradski gimnaziji se je vpisal na ljubljansko Teološko fakulteto. Po končanem študiju ga je leta 1970 nadškof Jože Pogačnik posvetil v duhovnika. Po kaplanski službi v ljubljanski stolnici je od leta

V zvoniku ljubljanske stolnice so se opoldne, 25. oktobra 2004, oglasili zvonovi in naznanili, da je papež Janez Pavel II. imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in me-

1973 do 1977 na katehetskem institutu pedagoške fakultete Papeške salezijanske univerze v Rimu opravil katehetsko pedagoško specializacijo in leta 1977 študij končal z ma-

gisterijem o katezezi odraslih. Po vrnitvi v Ljubljano je istega leta postal rektor malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za župnika župnije Ljubljana-Šentvid in jo upravljal vse do škofskega imenovanja 16. decembra 1992. 6. januarja 1993 ga je papež posvetil v škofa v Rimu. Ob posvečenju si je za škofovsko geslo izbral besede: »Da, Oče.« 25. oktobra 2004 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita. Na miklavževo nedeljo, 5. decembra, ga je apostolski nuncij msgr. Santos Abril y Castello ustoličil v ljubljanski stolnici.

V nagovoru ob umestitvi je ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran izrekel neomajno zaupanje v božjo moč in modrost, v Jezusa Kristusa, našega Odrešenika in zaupanje v materinsko varstvo Marije Pomagaj, kateri ga je mama posvetila že pred rojstvom. Svoj govor je sklenil z besedami: »Z blaženo materjo Terezijo, ki je prav tukaj pred ljubljansko stol-

nico izrekla znameniti stavek: 'Samo svinčnik sem v božji roki!' tudi jaz razmišljam: Jaz lahko naredim, kar vi ne morete. Vi lahko naredite, kar jaz ne morem. Skupaj pa lahko naredimo nekaj lepega za Boga in za človeka. Zato pred vso zbrano skupnostjo ponovno izrekam 'Da, Oče!'«

p. Bernard Golčnik

© Gašper Furman, VRNET | foto@rkc.si | 2004.02.04 16.25.07

© Gašper Furman, VRNET | foto@rkc.si | 2004.02.04 16.13.18

© Gašper Furman, VRNET | foto@rkc.si | 2004.02.04 16.47.38

Na praznik
Brezmadež-
ne, 8. decem-
bra 2004, je
bila v baziliki
Svetogor-
ske Kraljice
svojevrstna
slovesnost.
Sestra Cirila
Koršič iz bliž-
nje Prvačine
je posvetila
svoje življenje
Bogu z izpo-
vedjo večnih
zaobljub v
Institutu
franciškank
Marijinih
misijonark.

Poslal me je, da prinesem blagovest ubogim. (Lk 4,18)

Večne zaobljube sestre Cirile Koršič

Na praznik Brezmadežne, 8. decembra 2004, je bila v baziliki Svetogorske Kraljice svojevrstna slovesnost. Sestra Cirila Koršič iz bližnje Prvačine je posvetila svoje življenje Bogu z izpovedjo večnih zaobljub v Institutu franciškank Marijinih misijonark. Večne zaobljube so pomemben dogodek za vso Cerkev. Na Sveti Gori so bili poleg sester franciškank Marijinih misijonark, ki so prišle iz skupnosti v Sloveniji, Avstriji, Madžarski in Bosni, tudi sorodniki sestre Cirile ter mnogi prijatelji. Nekaj jih je prišlo celo iz Bosne, kjer je s. Cirila delovala tri leta. Ker je njen poklic zorel ob delu v Prijateljstvu bolnikov in invalidov, so ji bili ob tem pomembnem koraku blizu tudi prijatelji invalidi.

Sveto mašo je ob somaševanju mnogih duhovnikov daroval p. Viktor Papež, provincial slovenskih frančiškanov. Nagovor je imel p. Marjan Šef, jezuit. Poudaril je vsebino praznika Brezmadežne kot preroško sporočilo o rodovitnosti devišstva. »Marijino devišstvo je bilo pogoj, da je Bog mogel uresničiti svoj načrt učlovečenja in odrešenja. ... Od nastanka prvih krščanskih občestev so mnogi možje in žene skušali odgovoriti na Božje vabilo z življenjem, posvečenim Njemu. Ti odgovori so v zgodovini Cerkve dobili določene oblike poslanstva za blagor Cerkve in vsega človeštva.« Tako stopa s. Cirila v dolgo vrsto tistih, ki so v zgodovini posvetili življenje Bogu. Trudila se bo, da bo Bog po njej

uresničeval svoj načrt učlovečenja in odrešenja za vse ljudi. V zaobljubah je izpovedala: »Darujem svoje življenje za Cerkev in odrešenje sveta. Posvetim se evharistični adoraciji, evangelizaciji ljudstev in se zavežem, da bom živela v sestrski skupnosti.« V tej izpovedi so obsežene glavne točke karizme Instituta frančiškank Marijinih misijonark:

evharistija, misijon, sestrška skupnost, darovanje. V znamenje svojega darovanja Bogu in zaveze s Kristusom je s. Cirila prejela prstan. V Institutu frančiškank Marijinih misijonark prejme vsaka sestra ob zaobljubah poslanstvo od generalne predstojnice, ki ji ga izroči provincialka. Generalna predstojnica s. Christiane Meggarbane jo po-

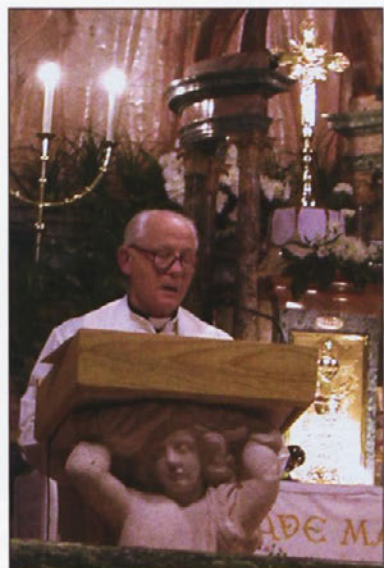
šilja v provinco v Sloveniji, Bosni, Nemčiji, Avstriji, Madžarski. Tako s. Cirila še ne odhaja daleč, ampak bo misijonarka v Sloveniji, trenutno v OŠ Antona Janše v Radovljici. S svojim delom želi biti glasnik Božje ljubezni za vse brez razlike in kvas Božjega kraljestva, ki presega meje Cerkve in je za vse ljudi.

Ob koncu slovesnosti so s. Cirili čestitali številni navzoči. Predstavniki župnije Prvačina ji je izročil sliko rodne vasi, žene pa so ji zapele Marijino pesem. Sledila je družabnost v prostorih frančiškanskega samostana, kjer ni manjkalo smeha, veselja in prijetnih pogovorov.

Draga s. Cirila, želim ti božjega blagoslova in varstva. Z vsem svojim žarom prinašaj blagovest o božji ljubezni vsem, h katerim si poslana, k bratom in sestram na poti.

Naj bo tvoje življenje rodovitno.

s. Mojca Korošec, fmm

Jaslice so iz domače tradicije in zgodovine večni simbol, ki nam priča vse tisto, kar smo mo- goče v spre- menjenem svetu vred- not, naglice in vsakdana nekoliko iz- gubili. Jaslice nam vračajo izgubljeni čas, ko se pustimo, da nas tokovi vsakdanjih opravkov, preza- posle- nosti, nego- tovosti nosijo kot košček lesa v hitrem toku reke, ki ga reka ob- časno trešči v skalovje.

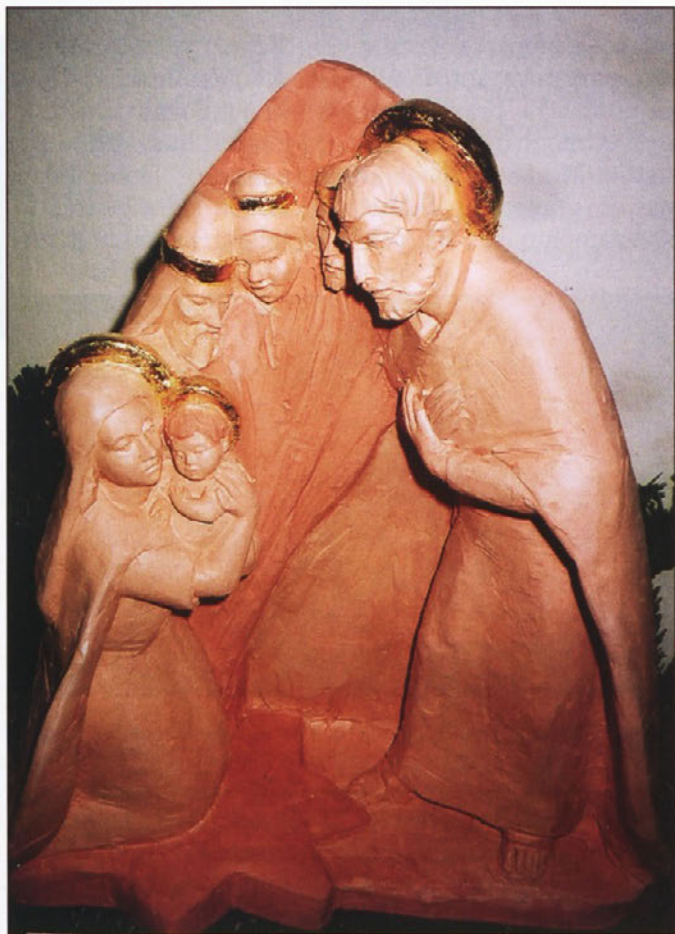
Razstava jaslic Rezbarsko intarzijskega in restavratorskega društva Solkan

Rezbarsko intarzijsko in restavratorsko društvo Solkan, ki ga vodi predsednik Borut Strosar, je že tretjo leto v Frančiškovi dvorani organi- ziralo mednarodno razstavo jaslic. Postavljenih je bilo 63 jaslic, izdelanih iz različnih materialov. Razveseljivo je, da so si razstavo jaslic ogledali otroci iz vrtcev in osnovnih šol ter mnogi romarji in obis- kovalci. Člani društva so bili obiskovalcem razstave vsak dan na voljo za voden ogled. Odprtje razstave jaslic je to- krat potekalo v svetogorski baziliki, kjer so množico lju- di nagovorili Marjan Vodnik, član društva in razstavljalec jaslic, predsednica KS Solkan Darinka Kozinc, podžupan Mestne občine Nova Gorica Andrej Miška in predsednik Društva ljubiteljev jaslic Slo- venije p. Leopold Grčar.

Marjan Vodnik je pozdravil navzoče in predstavil rezbarsko intarzijsko in restavratorsko društvo Solkan.

Darinka Kozinc je izrazila zadovoljstvo, da se je tudi tokrat našla volja in sredstva za razstavo. Predlagala je, da bi se v prihodnje adventno-božični čas začel že na trgu v tisočletnem kraju z jaslicami na oknih solkanskih domov in trgovin, ki bi kot rdeča nit popeljala obiskovalce na Sveto Goro. Pohvalila je složno sodelovanje in napor mnogih, ki so v mozaik razstave jaslic vstavljali kamenčke različnih velikosti in se vsem zahvalila v imenu KS Solkan. Nadaljevala je: »Jaslice so iz domače tradicije in zgodovine večni simbol, ki nam pričara vse tisto, kar smo mogoče v spremenjenem svetu vrednot, naglice in vsakdana nekoliko izgubili. Jaslice nam vračajo izgubljeni čas, ko se pustimo, da nas tokovi vsakdanjih opravkov, prezaposlenosti, negotovosti nosijo kot košček lesa v hitrem toku reke, ki ga reka občasno trešči v skalovje. Zato nam je vsem ljuba simbolika: jaslic varnosti, jaslic doma, jaslic otroških spominov, jaslic ljubezni, jaslic topline, brez njih ni prazničnega vzdušja, ni trepeta-

Sveta družina - Gospodovo razglašenje, dvobarna keramika s 24-karatno pozlato, višina figure 37cm; avtor: akademski kipar Viktor Konjedic; Kranj, Stražišče

ve svetlobe sveč, ni vonja eteričnih olj smrečja, ni vonja po sveže pečeni slovenski potici!« Nagovor je zaključila z upanjem, da bodo ljudje dobre volje sprejeli in uresničili idejo o razširitvi prazničnega vzdušja jaslic na Solkan in razstavi jaslic na Sveti Gori zaželela še mnogo let. Podžupan Andrej Miška

pa nam je zaupal božično dogajanje v svoji družini, rekoč: »Tudi v naši družini, čeprav nismo verni, postavimo jaslice. Skupaj z otroki nabereimo mah, postavimo hlevček, Jezuščka z Marijo, pastirje in ovce. V naši družini jaslice sicer nimajo tiste verske vsebine - obletnice Kristusovega rojstva, vsekakor

pa so simbol družinske duhovne povezanosti. Ob pripravah na praznike se posvetimo drug drugemu, tistim, ki nam v življenju največ pomenijo. Takrat si vzamemo čas za dalj-

Ko je sv. Frančišek Asiški srečal v kraju Poggio Bustone zbrane ljudi, jih je pozdravil: "Dober dan, dobri ljudje!" In če bi bil sv. Frančišek danes

njam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo" (Lk 2,10). To veliko veselje je oznanilo miru, ki nam ga prinaša novorojeno Božje Dete iz Betlehema, v letu, posvečenem evharistiji, kruhu življenja, po katerem hrepenita Evropa in svet.

Beseda Betléhem pomeni hišo kruha, od koder prihaja Jezus, ki je sebe imenoval "kruh življenja" (Jn 6,35). "Kruh pa, ki ga bom dal jaz, je moje meso za življenje sveta" (Jn 6,51). Zagotovil je: "Če kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj" (Jn 6,51). In to Božje Dete, ki je nastopilo pot k človeku v Betlehemu, nam je najbližje prav v božičnih jaslicah.

Jaslice, stiropor; Danica Svetelj; Šenčur; figure: akademski kipar Viktor Konjedic, glina

ša kramljanja, za družnje brez pogledovanja na uro.« Jaslice je ovrednotil kot zgodovinsko, etnološko ali kulturno tradicijo, skratka dediščino izrednega pomena. Izrazil je veselje, da imamo v našem kraju ljudi, ki ohranjajo in bogatijo to izročilo v čudovitem okolju Svete Gore. Poleg zahvale je članom društva zaželel, da bi razstava jaslic postala tradicionalna in prepoznavna tako kot Sveta Gora.

p. Bernard Golčnik

z nami, bi vas gotovo pozdravil s temi izbranimi besedami. Kako to? Preprosto! Jaslice delajo in postavljajo dobri ljudje ...

Kot mlada država smo v letošnjem maju stopili v Evropsko zvezo in tako se vije sedaj nad Slovenijo tudi modra zastava z 12 zvezdami. Spominja nas na Marijo, ki nam je v prvi božični noči povila Dete in ga položila v jasli. Prvikrat po vstopu v Evropsko zvezo obhajamo božič in se veselimo sporočila božične noči: "Glejte, ozna-

Ivan Kuk - Marjan Bajt; plastika, les

Tri Marijina svetišča

V baziliki milostne Svetogorske Gospe odpiramo razstavo jaslic, ki nas vabi k odkritju družine prav ob božiču združene Evrope. K temu nas je vodilo troje dejstev:

Prvo je rojstvo Svete družine pred 2000 leti v Betlehemu, zaradi česar vsako leto postavljamo jaslice. Drugo je rojstvo velike evropske družine, ki se je s prvim majem močno povečala ne samo geografsko, ekonomsko, kulturno, ampak predvsem simbolno.

Tretje pa je, da letos praznujemo deseto obletnico svetovnega leta družine in prav družini posvečamo tudi to razstavo.

Bilo je davnega leta nič, ko sta Jožef in Marija z osličem pripotovala v mesto, da se vpišeta v seznam prebivalcev in si pridobita državljanstvo. Žal zanju, ki nista imela denarja, v prenočiščih ni bilo prostora. In še, kdo bi nosečo ženo vzel pod streho! Zatekla sta se v bližnjo votlino, ven iz mesta, na rob družbe.

Nista šla takoj domov, morala sta na pot, čez mejo, da jima oblastnik ne bi usmrtil Deteta. O, ti oblastniki, kako jih je strah preprostih, ubogih in nemočnih ljudi. Le česa se bojijo, da z vso silo preganjajo nedolžne ljudi? Bo kdaj konec te krvave zgodovine, preganjanja nedolžnih? Tudi letos je bilo ogromno beguncev na vseh celinah. In sta šla. Ponoči, kot vsi begunci tega sveta, sama, v strahu, v neznano in negotovo prihodnost. Čez mejo, kot vsi begunci, v upanju, da preživijo. Potem bo že kako. Ko ju človek opazuje, upodobljena na neštetihih slikah, kipih in jaslicah, je presenečen. V njunih srcih ni sovraštva, samo strah. Potem pa odkrijemo tudi mir in ljubezen, tiho radost in srečo. Le od kod jima to? Tega se ne dà kupiti na trgu, niti izsiliti z močjo. Sreča se rodi v srcu. To je njuna skrivnost. In vsak človek hrepeni po njej. Nekaj te skrivnosti je skrite tudi v razstavi na Sveti Gori.

Ob deseti obletnici svetovnega leta družine je leto 2004 Evropska unija razglasila za leto družine. Družine se danes marsikdo sramuje, včasih

In sta šla. Ponoči, kot vsi begunci tega sveta, sama, v strahu, v neznano in negotovo prihodnost. Čez mejo, kot vsi begunci, v upanju, da preživijo. Potem bo že kako.

Ko ju človek opazuje, upodobljena na neštetihih slikah, kipih in jaslicah, je presenečen.

Jaslice, hrškov les;
Marjan Vodnik, Domžale

Misli ob nastajanju

Najdena pot do cilja. Ali se zavedamo določenosti naše poti. Jadikovanje pri iskanju ne pomaga. Dostiokrat iščemo pa nam ni dano najti. Enako živimo, da hodimo po lastni poti. Neke poti vodijo le do lepih razgledov. Enakomernost lastne poti je zagotovljena. Pot življenja redno vodi v smrt. Občutek sreče je kašipot prave poti. Tolikokrat iščemo urejeno pot. Imetje ni rodilo prave poti.

celó boji, ker ima preveč negativnih izkušenj. Pa vendar je prav družina, zdrava družina, najboljše okolje za razvoj zdravih in ustvarjalnih osebnosti. Razstava jaslí vabi in kliče, naj se v Evropi rodi čim več družin, ki bodo s kakovostnimi medosebnimi odnosi humus za razvoj Evropejcev, kjer bodo razvili kognitivne, čustvene, estetske in etične zmožnosti, da bodo duhovno bogati ljudje. Taki bodo iz svoje ga osebnega središča, iz Duha, navdihovali pota novi Evropi.

Dragi obiskovalci, naj vas razstava navduši, da bi skrbeli za pogoje, v katerih bi se lahko na Slovenskem rojevale in ohranjale zdrave družine, da bomo tako sodržavljeni mnogih bratov in sester iz vse evropske celine, da bi skupaj soustvarjali dobro družbo.

Razstava jaslí pri Milostni Kraljici na Sveti Gori nam vsedanji globalizaciji sveta posreduje sporočilo prijateljstva in miru. Ob mojstrovinah umetnosti nam ta razstava pokaže globine verskih pričevanj in razsežnost duhovnosti vseh ustvarjalcev, ki razstavljajo, nas pa vabi k uresničevanju želje, da bi bilo Dete rojeno tudi v nas in med nami!

Naj se na razstavi v vaša srca naseli ozračje Svete družine: mir in sreča, veselje in ljubezen. To je zaklad, ki prihaja od znotraj in ga lahko delimo z vsemi ljudmi, ki jih srečujemo doma, v šoli, na delovnem mestu, na cesti, v trgovini ... Naj se ta Božja navzočnost rodi v srcu vas vseh! Kako to doseči? Jezus nam zagotavlja: Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi! (Mt 18, 20). Tam, kjer je edinost in medsebojna ljubezen, tam je večni božič! Kjer pa je novorojeno Dete, tam je mir, veselje, moč in navdušenje.

To Božje Dete nas je skozí vso zgodovino povezovalo v eno združeno Evropo, v en Božji narod, sedaj pa nas želi hraniti z enim Kruhom, za eno ljudstvo, z enim srcem in eno dušo. Želim, da se ta Božja navzočnost rodi med vami in vas povezuje v eno srce in dušo.

Pozdrav Društva ljubiteljev jaslí Slovenije:

Slava Bogu - mir ljudem!

p. dr. Leopold A. Grčar

Tudi letošnji božič nas je g. Vili Krivec prese-netil in razveselil s prelepimi jaslicami v baziliki. Letošnja posebnost jaslic je bil možakar v delavski obleki, s košem na hrbtu in s svetilko v roki. Po tem ko je s svetilko posvetil v jaslice, je z levico snel klobuk z glave in se priklonil Jezusu. Vili pravi, da je s tem učil može in fante spoštljivega odkrivanja ob vstopu v cerkev.

Uredništvo S. K. se g. Viliju zahvaljuje za izvirne jaslice.

Križev oltar

*Sedim pred križevim oltarjem
v naši samostanski cerkvi
in gledam Rešenika,
razpetega
na marmornati križ.*

*Zlati žebli gledajo iz ran.
Kladivo je prekrito z zlatom,
in sulica, ki je odprla stran,
in goba, ki ga je tešila v agoniji,
in klešče, ki so ruvale
železje iz podlage,
in njegova ledja
skriva zlato platno.
Vse okoli njega
je pokrito z zlatom.*

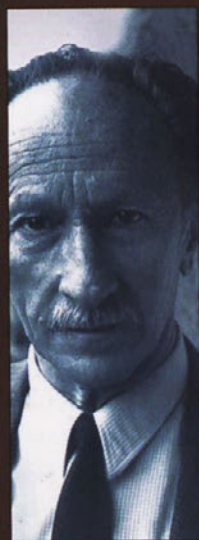
*Počasi luščim
madeže pozlate
in stopam v krvavo resnost
odrešenijske drame.
Žebli so že davno zarjaveli -
Preveč jih je,
ki so jih razpeli.
Sulico je potemnila
kri nesrečnih,
v katere se je zasadila.
Na kladivu še rdijo
brizgi, ko je na zapestju
ost predrila žilo.*

*Nikjer več ni zlata;
samo železo, les
in kri in krik in križ.*

*In kot ozadje
tragične kulise:
drget mesa,
ko se vanj
zabode bolečina
ob križanju Boga.*

brat Stane Zore

Ob 100-letnici rojstva Edvarda Kocbeka (1904-2004), pesnika, pisatelja in politika (krščanski demokrat) objavljamo utrinek iz njegovega življenja.

In memoriam svetogorskemu romarju

Po maturi na mariborski gimnaziji leta 1925 je Edvard Kocbek s sošolcem Piom Mlakarjem odpotoval po Italiji. Po stopinjah sv. Frančiška Asiškega sta potovala v glavnem peš. Obiskala sta tudi Rim in Assisi. Pod vtisom tega potovanja so nastali trije cikli pesmi: Jutra malih bratov (I-7), Večeri malih bratov (I-VI) in cikel Nemirni čolni. (pesmi: ..., Assisi v večeru, Umbrija zvečer, Svetnikov grob, Vrtnice brez trnja, ... Slovo od Assisija ...). Domov sta se vračala preko Ancone do Ferrare z vlakom, ustavila sta se

v Benetkah. Od tu sta odplula do Trsata. Peš sta nadaljevala preko Gorice (pesmi: ..., Doberdob, Gorica, Na Sveti Gori v mesečini, ...) do Tolmina in od tam čez Bogatin v Bohinj. Njuno potovanje se je zaključilo na Ptuj (pesem Doma). Edvard Kocbek je zapustil izjemen opus pesmi, povezan s sv. Frančiškom, ki jih priporočamo v branje.

Branko Lušina

Na Sveti Gori v mesečini

*Sveta Gora,
Blagoslov trpljenja in napora.
Polna ostrih zob in okrnjenih dreves,
Posejana z jeklenimi zrni in ostanki teles
Si otrdila svoj blagoslov v gnev kamnit -
O, vidim: v tebi je kamen, težak in strašen kamen.
Toda ob tebi je Soča, zelena in bridka voda,
Ob tebi je Grgar in hčerka Gorica in Solkan in Sabotin -
In ti si nema -!
Pa saj vemo, kaj ti moč izžema:
Ob tvoje žice suva veter iz juga in nežno boža iz severa,
Joka in stoka in roko stega v mleko mesečin;
O, in dviga kelih bolečin na vrh najglobljih visočin -
Tam joče Mati žalostnega naroda
In zbira na prestolu stražnem vse prelite solze.*

*Sveta Gora,
Bodi blagoslov trpljenja in napora.
Gledaš naše zlate zvezde in jih vodiš po slovenski cesti,
Pelji vse naše želje v sijaj velikonočne prelesti,
Da se bo razlila kmalu nad nami silna jutranja zora,
In se bo nad beneško ravan razvil naš veliki dan.*

*Kdaj bomo vrgli kadilo na tvoj zmagoslavni žrtvenik?
Kdaj bo vstal iz groba naš veliki Mučenik?*

Edvard Kocbek

Svetovni dan posvečenega življenja

Redovniki in redovnice, ki delujemo na področju Koprške škofije, smo se ta dan zbrali (60) ob škofu msgr. Metodu Pirihu v samostanski cerkvi sv. Frančiška v Vipavskem Križu.

Papež Janez Pavel II. je določil praznik Gospodovega darovanja - svečnico za dan Bogu posvečenega življenja redovnikov in redovnic, ki jih je v Evropi 442.000. Papež želi, naj ta dan pomaga vsej Cerkvi, da bo cenila pričevanje oseb, ki so se odločile, da bodo tesneje hodile za Jezusom. Geslo letošnjega praznovanja je bilo Luč upanja. Dan posvečenega življenja ima trojni namen: (1) hval-

ležnost za dar redovništva v posvečenem življenju, ki bogati in razveseljuje krščansko skupnost z mnogovrstnostjo svojih darov (karizem); (2) da bi celotno Božje ljudstvo bolj spoznalo in cenilo posvečeno življenje; (3) da bi skupaj slavili čudovita dela, ki jih je Gospod naredil v Bogu posvečenih osebah in da bi se še bolj živo zavedali, kako nenadomestljivo je njihovo poslanstvo v Cerkvi in v svetu.

Redovniki in redovnice, ki delujemo na področju Koprške škofije, smo se ta dan zbrali (60) ob škofu msgr. Metodu Pirihiu v samostanski cerkvi sv. Frančiška v Vipavskem Križu. Skupaj s svojim Pastirjem smo se pri sveti maši Bogu zahvalili za dar redovništva, obnovili redovne zaobljube in se družili v samostanski obednici gostoljubnih bratov kapucinov. Škof Metod Pirihi je v pridigi razvijal misel o dogodku, ko je 12-letni deček Jezus dejal Mariji in Jožefu: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti pri tem, kar je (volja) mojega Očeta« (Lk 2,46-49).

Marija in Jožef, ki sta Jezusa z ljubečo zaskrbljenostjo iskala, sprva nista mogla razumeti, da je Jezusova odgovornost in ljubezen najprej usmerjena na Očeta. Škof Metod je poudaril, da moramo iskati in ljubiti Jezusa, ne le ko nam je lepo in prijetno, ampak tudi takrat, ko je naša hoja za Jezusom težka. Samo z neomajno in zaupno vero bomo izkusili in spoznali Njegovo ljubezen takrat,

ko nas Bog ljubi na za nas nerazumljiv način. Ljubezen do Jezusa namreč »zahteva celega človeka, da se popolnoma prepusti in sprejme Božjo voljo ter se ne pritožuje, če mu izpolnjevanje Božje volje kdaj povzroči tudi trpljenje in njegovo ozko srce pribije na križ«. Škof Metod je nagovor zaključil z besedami: »Če se je

Ustanove posvečenega življenja, svetni instituti in družbe apostolskega življenja v škofiji Koper: moški: minoriti: 4, frančiškani: 14, kapucini: 5, salezijanci: 2, lazaristi: 7; ženske: dominikanke sv. Katarine Sienske: 4, Marijine sestre čudodelne svetinje: 2, šolske sestre de Notre Dame: 13, šolske sestre sv. Frančiška

Marija pritoževala nad Kristusom in njegovo preveliko in nerazumljivo ljubeznijo do Očeta, se kdaj pa kdaj tudi mi lahko pritožimo, ko ne razumemo, kakor nas Bog preizkuša in zahteva od nas, vsaj na videz, težke reči. Toda temu mora slediti ponižna, tiha in spoštljiva Marijina drža, ki je znala postaviti Očeta na prvo mesto, ne da bi pustila sina ob strani.«

Asiškega Kristusa Kralja: 3, hčere krščanske ljubezni (usmiljenke): 32, uršulinke: 4, Družina Kristusa Odrešenika: 2, Institut manjših sester Marije Brezmadežne: 2, Manjše sestre sv. Frančiška: 3, Mala Frančiškova družina: 1, Manjše sestre.

p. Bernard Golčnik

Posvetitev oltarja

Oltar je
središče
vsake cerkve
in vsakega
bogoslužnega
prostora, saj
predstavlja
Kristusa. On
sam je živi ol-
tar nebeškega
svetišča.

Vsoboto, 12. februarja, je škof ordinarij msgr. Metod Pirih posvetil nov oltar in blagoslovil tabernakelj v hišni kapeli Manjših sester Marije Brezmadežne. Kamnit oltar, tabernakelj in polica je delo znanega kamnoseškega mojstra g. Vojka Mužina. Pri slovesnosti so bile tudi Manjše sestre Marije Brezmadežne z Brezij.

Gospod škof je v pridigi poudaril: »Oltar je središče vsake cerkve in vsakega bogoslužnega prostora, saj predstavlja

Kristusa. On sam je živi oltar nebeškega svetišča, kakor pravi pismo Hebrejcem. Oltar je daritvena miza in miza obeda, pri kateri duhovnik, ki predstavlja Kristusa, naredi enako dejanje, kot ga je naredil Jezus pri zadnji večerji ter naročil učencem, naj to delajo v njegov spomin. Ker je Kristus pravi oltar, so tudi njegovi udje in učenci duhovni oltarji, na katerih se Bogu daruje daritev svetega življenja. Sv. Gregor veliki pravi: Kaj pa je oltar, če ne srce poš-

teno živečih? Po pravici se torej srce (pravičnih) imenuje božji oltar; enako misel je izrazil naš pesnik Simon Gregorčič: Oltar najlepši je srca oltar....«

»Oltar je Gospodova miza, kjer se božje ljudstvo hrani z Božjo besedo. Oltar je slavnostna miza, h kateri veselo prihajajo Kristusovi gostje, da nanj odložijo svoje skrbi in bremena ter dobijo novo

duhovnik, bo maša, če duhovnika ni, ne bo svete maše. Vsako leto je drugo soboto v septembru na Sveti Gori škofijski molitveni dan za nove duhovne poklice. Mnogi romarji plačujejo svete maše v ta namen. Poiščimo še kakšno novo pobudo prav na Sveti Gori. Svetu ne sme biti odtegnjena blaga in osvobodilna navzočnost živega Jezusa v evharistiji. Naj evharistija

duhovno moč. Oltar je kraj najtesnejše skupnosti in miru z Bogom. Vsi, ki sodelujejo pri maši, ki se obhaja na oltarju in prejema sadove evharistije: Božjo besedo in kruh življenja, se navzemajo Kristusovega Duha, rastejo v Božji ljubezni, v medsebojni edinosti in bratski slogi. Oltar je središče naše hvale in zahvale, dokler ne dospemo v večna bivališča, kjer bomo Bogu darovali hvalno daritev. Vsak oltar je najtesneje povezan z duhovnikom. Če je

usmerja naše izbire in odločitve. Naj evharistija navdihuje krščansko solidarnost, da bomo pomagali bratom in sestram v stiski. Naj naša dejavna udeležba pri evharistiji rodi nov razcvet duhovnih poklicev, ki bodo naši škofiji zagotovili sveže in velikodušne moči za veliko nalogo nove evangelizacije. Svetogorska mati Božja, prosi za Nas!«

p. Bernard Golčnik

Kamnit oltar, tabernakelj in polica je delo znanega kamnoseškega mojstra g. Vojka Mužina.

Na njegovi
upodobitvi pa
ni nič drama-
tičnega, nič
kričečega, nič
izstopajočega.
Nobenega
krika v po-
tezh Materinega
obrazu,
nobenega
vitja rok in
krivenčenja
prstov.

Blagoslovljena zamenjava ...

Kadarkoli sem bil v Rimu, sem se iz neke notranje nuje moral napotiti v baziliko svetega Petra in se ustaviti kmalu na začetku, na desni strani pri Michelagelovi Pietà. Kip Marije z mrtvim Sinom v naročju skuša s človeškimi sredstvi predstaviti dogodek iz zgodovine odrešenja. Ameriški pisatelj Irving Stone, znan po romansiranih življenjepisih, je napisal tudi roman Agonija in ekstaza, v katerem bralcu predstavlja življenje in delo Michelangela Buonarottija. V njem trdi, da je Michelangelo s svojo Pietà postavil novo merilo upodabljanja bolečine. Do njegovega kipa Žalostne Materice Božje z mrtvim Sinom v naročju so ta prizor navadno predstavljali s skrajno dramatičnimi sredstvi. Na njegovi

upodobitvi pa ni nič dramatičnega, nič kričečega, nič izstopajočega. Nobenega krika v potezh Materinega obraza, nobenega vitja rok in krivenčenja prstov. Samo trak, ki se zarezuje v njene prsi, se zdi, kot bi neusmiljeno zadrževal samo srce. Ob tem kipu mi je vedno prišel na misel stavek iz križevega pota Romana Guardinija, kjer je pri štirinajsti postaji zapisal: "Globok mir diha ob samotnem grobu. To je mir dopolnjenja." In vendar je cel kip ena sama bolečina, ki v sočutnega gledalca vztrajno vrta: ZAKAJ? Kot bi iz marmorja zvenele besede iz knjige Žalostink: "Vam to nič ne pomeni, ki greste mimo po poti? Premislite in glejte, ali je kakšna bolečina kakor je moja, ki me je zadela!" (Žal 1, 12).

Kljub vsej tragiki Matere, ki hoče še z zadnjim pestovanjem mrtvo telo Sina obvarovati bolečine, pa me v dogajanju velikega petka našega odrešenja še bolj presune nek drug dogodek. Mislim na po-

di se mi po tvoji besedi!" (Lk 1, 38). Pod križem brez besed ponavlja isti stavek podaritve in podrejenosti.

Čeprav je med obema dogodkoma samo triintri-deset let, so svetlobna leta

edinec. Z njim visi tudi ona, njena duša je pribita, da se ne more ganiti. Z njegovo krvjo tudi njej odteka življenje. In on sam ji v trenutku med življenjem in smrtjo izreče morda najtežjo, najzahtevnejšo besedo njenega življenja: "Žena, glej, tvoj sin!"

Za zamenjavo gre. Njenega otroka, ki mu je v Betlehemu pela uspavanke, so ubili. Ljudje so ga izročili smrti, da s svojimi besedami in dejanji ne bi posegal v njihovo življenje, v njihovo pobožnost, v prepričanje o pravičnosti in pravovernosti. In prav te ljudi ji sedaj on v enem samem stavku izroča kot zamenjavo za sebe samega. Kako zahteven zna biti Bog do tistih, ki ga ljubijo!

V Nazaretu je morala sprejeti njegov prihod, na Kalvariji mora sprejeti njegov odhod. Takrat ga je morala objeti, sedaj ga mora izpustiti. Da bi bila do konca njegova mati, mu mora dovoliti, da svojim, ki so bili na svetu, izkaže ljubezen do konca, do daritve življenja samega. In še več kot to. Namesto njega mora za svoje sprejeti tiste, ki so tako ali drugače odgovorni za njegovo smrt. Prav v tem je največja zahtevnost zamenjave, v katero jo vabi njen Sin.

govor med Jezusom na križu in Marijo, ki stoji pod križem. Pravzaprav je to čuden pogovor. Jezus izreče en sam, skrajno kratek stavek: "Žena, glej, tvoj sin!" (Jn 19, 26). In to je ves pogovor, kolikor so ga mogle izraziti besede. Marija namreč ne reče ničesar. Molči, a njen molk pritrjuje. Ob angelovem oznanjenju v Nazaretu je odgovor na Božjo ponudbo potrdila z besedo: "Glej, Gospodova služabnica sem, zgô-

navaden drobiž, če bi kdo hotel zapolniti oddaljenost med obema. V Nazaretu je bila pravzaprav obdarovana. Njena odprtost za Boga in njegovo voljo je bila odlikovana z materinstvom in z Gospodovo bližino. Ničesar ni izgubila, nič ji ni bilo odvzeto, pač pa je njeno življenje dobilo pomen in cilj. Postalo je blagrovano življenje Božje Matere (Lk 1, 45).

Čisto drugače je bilo na Kalvariji pod križem. Na križu visi njen Sin, njen

Povsem razumljivo bi bilo, če bi Marija v tistem trenutku rekla: "Ne morem. Ne morem sprejeti te zamenjave. Namesto Jezusa ne morem za svoje otroke sprejeti njegovih ubijalcev." Marsikdo drug bi šel v tem trenutku celo dlje. Ne le, da bi brez pomislekov odbil ponujeno zamenjavo, ampak bi preklel tiste, ki so bili krivi kalvarijskega umora in nanje v želji po maščevanju klical božjo kazen.

Marija pa je tudi v tem trenutku ostala zvesta besedi, ki jo je dala angelu ob oznanjenju. Kot služabnica je ponovno uklonila srce pred zahtevom, s katero se je v tistem trenutku njena bolečina še pomnožila. Za svoje otroke je sprejela vse ljudi, ki so s svojimi dejanji od začetka sveta naprej tesali križ, kovali žeblje in ostrili sulico. Brez besed je ponovno izpovedala svoj "Zgodi se!" S tem je postala Mati odpuščanja in gotovo zanj v prvi vrsti veljajo besede iz Sončne pesmi sv. Frančiška Asiškega: "Hvaljen, moj Gospod, v onih, ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo in prenašajo slabosti in trpljenje. Blagor njim, ki ostanejo v miru, zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal."

brat Stane Zore

Gospoda sem videla

Pred nami je razmišljanje o velikonočni skrivnosti. Jezus je po srečanju z apostoli le-te poslal po svetu, da vsem narodom oznanijo vesele vest vstajenja, evangelij. Posamezni učenci so imeli z Jezusom različen odnos, tako kot se pač razlikujemo ljudje. Jezus je k vsakemu pristopil osebno in tudi srečanje z Vstelim je bilo pri vsakem učencu svojstveno: apostol Peter se je ob tem potopil v jezero in skupaj z obilnim ribolovom priplaval na kopno; mlademu Janezu je ljubezen odprla oči, da je Jezusa prepoznal že od daleč; dva druga učen-

ca sta morala z Jezusom prehoditi vso dolgo pot do Emavs, da so se jima končno odprle oči... Med vsemi temi zgodbami pa se bomo ustavili ob Mariji Magdaleni, ženi, ki je mnogo ljubila in ji je zato Gospod naklonil mnogo milosti.

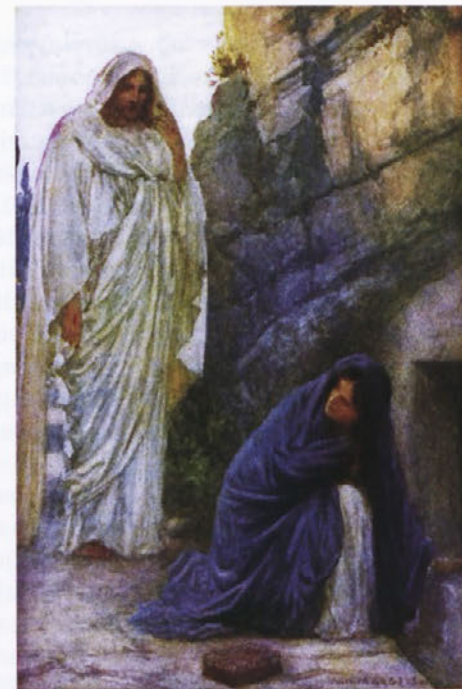
Prvi dan tedna je prišla Marija Magdalena navsezgodaj, še v temi, h grobu in je videla, da je kamen odstranjen od groba. Marija pa je stala zunaj pred grobom in jokala. Med jokom se je sklonila v grob in zagledala dva angela v belih oblačilih. Eden je sedel pri vzglavju, eden

pri vznožju, kjer je bilo položeno Jezusovo telo. Rekla sta ji: »Žena, zakaj jokaš?« Dejala jima je: »Mojega Gospoda so odnesli in ne vem, kam so ga položili.« Ko je to rekla, se je obrnila in zagledala Jezusa. Stal je tam, pa ni vedela, da je Jezus. Jezus ji je rekel: »Žena, zakaj jokaš? Koga iščeš?« Mislila je, da je vrtnar, in mu rekla: »Gospod, če si ga ti odnesel, mi povej, kam si ga položil, in ga bom jaz odnesla.« Jezus ji je dejal: »Marija!« Ona se je obrnila in po hebrejsko rekla: »Rabunī« (kar pomeni Učitelj). Jezus ji je rekel: »Ne oklepaj se me! Kajti nisem še šel gor k Očetu; pojdi pa k mojim bratom in jim povej: ›Odhajam gor k svojemu Očetu in vašemu

Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu.« Marija Magdalena je šla in učencem sporočila: »Gospoda sem videla,« in to, kar ji je povedal. (Jn 20, 1.11-18)

Da bi mogli bolje razumeti svetopisemski odlomek, moramo poznati nekatere okoliščine, predzgodbo Magdalene poklicanosti.

Marija Magdalena je tista žena, ki je Jezus iz nje izgnal sedem hudih duhov. Sveto pismo poroča, da je bila javna grešnica, prostitutka. Kot takšna ni bila deležna spoštovanja, niti ne bi mogli reči, da je imela koga, ki bi jo imel rad. Kdo ve, kakšne okoliščine so jo pripeljale na grešno

Med vsemi temi zgodbami pa se bomo ustavili ob Mariji Magdaleni, ženi, ki je mnogo ljubila in ji je zato Gospod naklonil mnogo milosti.

pot. Vsekakor pa vemo, da jo je Jezus našel, ko je bila na dnu. Razumel je njeno stanje, njeno stisko in ji ponudil roko. Iz nje je izgnal kar sedem (to število pomeni polnost, celoto) hudih duhov. Če zmore Bog videti globoko v srce, pa ljudje ostajamo trdi. Bog je vedel za Magdalenino preteklost, za vse rane in zablode, videl pa je tudi njeno skrušeno srce. Sklonil se je k svojemu izgubljenemu otroku in ga vzel v varstvo. Njeni sodobniki pa so ostajali trdi. Kdo ve, ali jo je kdo v njenem spreobrnjenju vzel resno, ji verjel, zaupal in jo spodbujal. Magdalena je ostala izobčenka. Pridružila se je ženam, ki so spremljale Jezusa, in so jo sprejele medse. Vendar

se človek, ki je bil vedno izobčen, težko zaupa drugim, težko verjame, da je spet sprejet. Nekje v globini duše je Magdalena kljub Božji naklonjenosti in spreobrnjenju ostajala sama. Edini, ki mu je lahko zaupala, ki ga je ljubila z vso ljubeznijo srca, je bil njen Gospod, Jezus Kristus. On jo je odrešil. Bila je njegova učenka.

Potem pa se je zgodila najstrašnejša stvar: križanje. Njenega Gospoda so obsodili in umorili kot hudodelca. Zanj je ta dogodek pomenil konec vsega. V tistem trenutku bi se bila sposobna vrniti na stara pota. Vse njeno upanje je bilo pokopano.

V nekem župnišču sem videla slikarsko trilogijo Gospodovega pasijona, na kateri je upodobljena tudi Marija Magdalena. Zdi se mi, da je neznan avtor čudovito upodobil Jezusovo in Magdalenino dramo. Na prvem delu je videti Jezusa, ki nosi na svojih ramah križ. Okrog njega so vojaki, ljudstvo, njegova mati in rdečelasa razoglavljena Magdalena, ki se oklepa Jezusove matere. Kljub joku

izraža njena drža občudovanje do Jezusa in zaupanje vanj. V drugem delu vidimo, kako Jezus umira na križu. Ob križu stoji njegova mati in učenec, ki ga je Jezus ljubil. Magdalena kot blazna trga s sebe obleko, njeni lasje so razmršeni in obraz je obrnjen k Bogu, ki mu kriči svojo prošnjo. Tretji del prikazuje grob. Vse se je ustavilo, s slike seva neverjeten mir. Mati Marija kleči in joka ob grobu, okrog stojijo učenci, ki tudi jokajo, Magdalena pa leži čez grob in skuša s svojim telesom, ki ga zakrivajo lasje in raztrgana obleka, vdihniti življenje mrtvemu Učitelju. Njeno življenje se dejansko končuje tam ob grobu.

Kaj se je dogajalo na dan po pokopu, ko je bil zapovedan sobotni počitek, si lahko le predstavljamo. Vsekakor Magdalena na velikonočno jutro ni vzdržala doma. Ko se je komaj zasvitala zarja, je tekla in bila prva pri grobu. Imela je namreč dobro zamišl: svojega Gospoda bo vzela, kajti bolje je imeti mrtvega Učitelja, kakor pa ponovno zaiti s prave poti. Ko je prišla do groba, je doživela novo stisko. Videti je bilo, da so ji truplo ukradli. Vsa skrušena je stala ob odprtem grobu

in jokala. Da bi v tistem trenutku razmišljala o vstajenju, ni bilo mogoče, bolečina je bila prevelika. Samo eno misel je imela: najti mora svojega Gospoda! Ko je bilo njeno hrepenenje dovolj veliko, ko so ji solze umile še zadnji kotic duše, se ji je prikazal Vstali. Ni mogoče, da bi se Bog ustavljal tolikšni prošnji, tolikšnemu hrepenenju. Ker je mnogo ljubila, je mnogo upala in še več dobila. V Jezusovem trpljenju in vstajenju, ko je trpela in umirala tudi sama, je bila dokončno ozdravljena. Razumela je, kdo je Jezus Kristus in ob njem odkrila svoje mesto na tem svetu. Doživela je, da je Jezus Emanuel, to je Bog z nami. Naj gre kamorkoli, nikoli ne bo več sama. S tem globokim spoznanjem se ji ni bilo potrebno več oklepati Jezusa, pač pa je postala prva znanilka evangelija njegovim učencem.

Želim si, da bi se ob Magdalenini zgodbi zmoget vsakdo ustaviti in v njej prepoznati sebe. Vem, ni se težko prepoznati v podobi grešne, zavržene in osamljene Magdalne. Ni težko sprejeti, da nam Jezus odpušča in nas ozdravlja demonov naše grešnosti. Težak pa je naš vsakdan, ko smo poklicani

oznanjati evangelij s svojim življenjem. Resnično težko je stopiti drugačen, spreobrnjen pred svoje domače in verjeti, da bo odslej drugače. Nihče ti ne verjame, tudi na podporo ni kaj preveč računati in tla se hitro zamažejo pod nogami. Odnosi z najbližjimi so prostor, kjer se naše spreobrnjenje učloveči. Samo kdor pretrpi bolečino osamljenosti, kdor zmore jokati pred drugimi in jih prositi odpuščanja, samo kdor sprejme vso odgovornost za svoje ravnanje, samo

tisti more reči, da je doživel srečanje z vstalim Gospodom. Srečati se s sabo in sprejeti vso svojo preteklost (ne zanikano ali olepšano, pač pa spravljeni z njo) in celo prepoznati v njej blagoslov za nadaljevanje poti, pomeni razumeti in doumeti, da je Jezus v resnici Emanuel. Tako postajamo znanilci vesele novice, saj o Božji ljubezni ne govorijo le naša usta, pač pa vse naše življenje.

s. Tatjana Lukner

Ljudske pobožnosti in bogoslužje

Kongregacija za bogoslužje in za zakramente je 17. decembra 2001 izdala Direktorij za ljudske pobožnosti in bogoslužje z namenom, da bi ljudske pobožnosti potekale v soglasju s svetim bogoslužjem, iz njega izvirale in ljudstvo k njemu vodile, kajti »sveto bogoslužje je že po svoji naravi daleč najodličnejše od njih« (B 13).

Božjepotno svetišče je kraj, v katerem prihaja najpogosteje in najočitnejše do stikov med bogoslužjem in ljudsko pobožnostjo, saj so prav romanja značilen izraz ljudske pobožnosti. Ker je zdrava ljudska pobožnost izrednega pomena za ohranitev vere v krščanskem ljudstvu, vas bomo z njo seznanjali v Svetogorski Kraljici.

Direktorij vas bo najprej seznanil s pomenom določenih izrazov, kot so: pobožna vaja, pobožnosti in ljudska pobožnost.

Pobožna vaja označuje vse tiste oblike javne ali privatne krščanske ljudske pobožnosti, ki sicer niso del bogoslužja (liturgije), vendar so v skladu z njim in spoštujejo njenega duha, pravila in ritem. Pri bogoslužju se navdihujejo in k njemu tudi vodijo krščansko ljudstvo. Nekatere pobožne vaje se opravljajo po naročilu Svetega sedeža, druge po naročilu škofov, mnoge so sestavni del bogoslužnega izročila krajevnih Cerkva ali posameznih redovnih ustanov. Pobožne vaje so vedno v tesnem razmerju z javnim Božjim razodetjem in imajo Cerkveno utemeljitev. Povezane so namreč z dejanskostjo milosti, ki jo je Bog razodel v Jezusu Kristusu, in se skladajo s cerkvenimi postavami in pravili ter se opravljajo v skladu z navadami ali zakoni potrjenimi knjigami.

Pobožnosti - s to besedo označujemo različne zunanje izraze in drže, npr. uporabo določenih obrazcev za molitev in petje, spoštovanje svetih časov in obisk svetih krajev, nošnje svetih oznak, svetinjic, skratka navade, ki izvirajo iz notranje verske drže ter kažejo posebne poudarke v razmerju verujočega do Božjih oseb ali Matere Božje

glede milosti, za katere prosimo, in nazive, s katerimi te osebe označujemo. Podobno velja za svetnike, kolikor jih pojmujejo v njihovem priličenju Kristusu in vlogi, ki so jo odigrali v življenju Cerkve.

Izraz ljudske pobožnosti označuje različne vrste bogočastja, privatnega ali občestvenega, ki v okrilju krščanske vere dobivajo mnogovrsten izraz po vzorcih svetega bogoslužja; narekuje jih izvirnost nekega ljudstva ali nekega rodu (etnične skupine) ter njihove kulture. Ljudska pobožnost, ki jo po pravici imamo za pravi zaklad Božjega ljudstva, razodeva tako žejo po Bogu, kakršno lahko poznajo samo preprosti in ubogi. Človeka usposablja za velikodušnost, požrtvovalnost in za junaštvo, ko gre za izpovedovanje vere. V njej se kaže izostreni čut za neizrekljive Božje lastnosti: za Božje očetovstvo, previdnost, ljubečo in stalno navzočnost. Ta ljudska pobožnost poraja notranjo usmerjenost, ki je kje drugje zlepa ne srečamo v enaki meri: potrpežljivost, smisel za križ v vsakodnevem življenju, nenavezanost na stvari, odprtost za druge, predanost.

O ljudskih pobožnostih velikega tedna Direktorij izrecno opozorja:

1. Palmove in oljčne veje (na cvetno nedeljo) naj bodo

Izraz ljudske pobožnosti označuje različne vrste bogočastja, privatnega ali občestvenega, ki v okrilju krščanske vere dobivajo mnogovrsten izraz po vzorcih svetega bogoslužja; narekuje jih izvirnost nekega ljudstva ali nekega rodu (etnične skupine) ter njihove kulture.

shranjene predvsem kot pričevanje vere v Kristusa, mesijanskega kralja in njegovo velikonočno zmago, ne pa kot nekakšen obsek s čarobno močjo, ki odvrča hudobne duhove in obvaruje hiše in polja, kar bi dejansko pomenilo praznoverje.

2. Na veliki petek se je potrebno izogibati, da bi kraj shranjevanja Najsvet-

tejšega imenovali grob, pa tudi njegova ureditev naj ne bo podobna kraju pokopa. Tabernakelj namreč ne sme imeti podobe groba ali pogrebne žare.

3. Poleg pobožnosti Križevega pota se med velikim tednom, zlasti na veliki petek, v mnogih deželah predstavlja Kristusovo trpljenje (pasijonske igre). Velikokrat gre za prave svete predstavitve, ki jih smemo upravičeno prišteti med pobožne vaje. Te svete predstavitve imajo svoje korenine v liturgiji. Nekateri izmed njih, ki so nastale v meniških krogih, so bile deležne pravega dramaturškega razvoja in so pozneje prešle v cerkve. Zaželeno je, da se predstavitve Gospodovega trpljenja ne bi oddaljile od čistih oblik pobožnosti in postajale folkloristične predstave, ki bolj nago-varjajo turiste kot vernike. Obstaja namreč bistvena razlika med predstavo, ki je nekakšno posnemanje (mimesis), in liturgičnim obredom, ki je spominjanje (anamnesis), to je skrivnostna navzočnost trpljenja kot

odrešenjskega dogodka. Vsekakor pa je treba opustiti spokorno prakso, ki ponazarja križanje z žebli. Paziti je treba, da ti izrazi ljudske pobožnosti ne bodo v očeh vernikov ne po času obhajanja ne po načinu njihovega zbiranja nadomestek bogoslužnih obredov velikega petka.

4. V povezavi z veliko nočjo se je v novejšem času in po sporočilu redovnice Faustine Kowalske, razglašene za svetnico 30. aprila 2000, razširila posebna pobožnost k Božjemu usmiljenju, ki ga naklanja umrli in vstali Kristus, izvir Duha, ki odpušča grehe in vrača veselje odrešenosti. Ker liturgija druge velikonočne nedelje ali nedelje Božjega usmiljenja, kot jo imenujemo zdaj, predstavlja naravni prostor, v katerem se izraža sprejemanje usmiljenja Odrešenika človeka, je treba razumeti to pobožnost v luči liturgičnih praznikov velike noči. Kajti velikonočni Kristus je dokončno utelešenje usmiljenja, njegovo živo znamenje: odrešenjsko zgodovinsko in obenem eshatološko. V tem duhu nam bogoslužje velikonočnega časa polaga na usta besede psalma: »Gospodovo usmiljenje bom opeval na veke« (Ps 89,2).

Postna pobožnost križevega pota

Križev pot
nas vabi, da bi
ponovno pre-
mislili smisel
trpljenja za
naš vsakdan.
Tu smo naj-
bližje Bogu in
hkrati naj-
bližje sebi;

*"Zveličar s križem vabi nas zvesto
za njim hoditi,
svoj križ sprejeti slednji čas in ga
za njim nositi."*

Vsak postni čas nam ponuja priložnost, da premišljujemo Kristusovo trpljenje, da bi se vedno znova zavedali pomena kalvarije Božjega Sina. Postni čas želi osvetliti tiste človeške resničnosti, ki se jim posebno današnji človek želi izogniti. Skupaj z vprašanjem o trpljenju beži pred vprašanjem o smislu, saj se ti vprašanja medsebojno močno prepletata. Ko zanikam smiselnost trpljenja, se odmikam tudi od smisla bivanja, saj bi moralo tudi trpljenje, če je moje življenje zaznamovano s smislom, imeti svojo globoko vrednost. Če se preko tega ne prečistimo,

Pot, ki smo jo vsako nedeljo prehodili, je bila kar dolga in za nekatere morda precej naporna. Tako smo imeli priložnost preizkusiti, ali zmoremo uresničiti tisto, kar smo si v življenju postavili za cilj.

ne umremo samovolji, če ne umremo sebi, se v nas ne more roditi novo, v nas ne more rasti Božje življenje. "Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo; če pa umre, obrodi obilo sadu." (Jn 12,24) Da pa bi lažje premišljevali te resničnosti, smo se tudi v letošnjem postnem času ob nedeljah ob 14.30 zbrali na Prevalu, kjer smo začeli s pobožnostjo križevega pota in jo po prehojenih 14 postajah končali v svetogorski baziliki. Pot, ki smo jo vsako nedeljo prehodili, je bila kar dolga in za nekatere morda precej naporna. Tako smo imeli priložnost preizkusiti, ali zmoremo uresničiti tisto, kar smo si v življenju postavili za cilj. Ob vsaki postaji smo prisluhnili kratkemu razmišljanju, nato pa še sebi, svojemu življenju, da bi slišali Kristusovo povabilo, naj vztrajamo z njim v stiskah, naj si ga vzamemo za zgled, naj svoje stiske in težave preložimo nanj, naj se učimo od njega, ker je krotak in iz srca ponižen in našli bomo počitek svojim dušam (Prim. Mt 11,29). Če bomo "jarem" našega življenja nosili z Jezusom, ga ne bomo občutili kot težkega in bolečega, temveč kot nekaj globoko osrečujočega. Križev pot nas vabi, da bi ponovno premislili smisel

trpljenja za naš vsakdan. Tu smo najbližje Bogu in hkrati najbližje sebi; Bogu, ker je trpel za nas, ker je izkusil vso dramo človeškega bivanja, ker nam je tu blizu; sebi, ker ravno prek trpljenja lahko vidimo, koliko smo napredovali kot ljudje in kot kristjani, koliko duhovno zorimo. Na koncu pa bi se rada še v imenu naše samostanske družine iskreno zahvalila vsem tistim, ki ste pomagali nositi križ in prenosno ozvočenje. In nenazadnje tudi našim redarjem, ki so z budnim očesom pazili na promet in ga usmerjali, da je pobožnost varno potekala - zato vsem Bogu povrniti!

Miha in Andrej, novince

S križem na Sveto Goro

Povej ljudstvu, naj mi tukaj postavi hišo in me prosi milosti. Ta Marijin klic leta 1539 na Skalnici je prišel v zgodovino Svete Gore in preizkušenega slovenskega naroda, ki stopa obložen s križem za svojim Odrešenikom in njegovo Materjo.

Moliti križev pot ob romanju na Sveto Goro pomeni:

- ✱ prisluhniti želji milostne svetogorske Gospe, prihajati k njej, moliti za grešnike in prositi za svoje in njihovo spreobrnjenje;
- ✱ obnoviti v mislih Kristusovo pot na Kalvarijo in se ustaviti pri posameznih dogodkih njegovega trpljenja;
- ✱ priklicati v spomin neskončno ljubezen Božjega Sina do nas, tavajočih grešnikov, saj so mu naši grehi naložili tako težak križ;
- ✱ priklicati v spomin, da Kristusovo trpljenje in boj proti grehu še nista končana; da Kristus po trpljenju vsakega človeka nadaljuje svoj smrtni boj, odrešuje ljudi in uničuje satanovo zapeljevanje;
- Na križevem potu med postajami:
- ✱ premišljujemo Kristusovo in Marijino trpljenje;
- ✱ njuno ljubezen do ljudi, ki so zašli;
- ✱ se kesamo svojih grehov;
- ✱ zadoščujemo zase in za druge;
- ✱ molimo rožni venec;
- ✱ pojemo postne pesmi;
- ✱ obujamo zaupanje v božje usmiljenje in v moč Marijine priprošnje.

**Moliti križev
pot ob romanju na Sveto
Goro**

Petje, godba,
zvonovi, tak
je naš stari
običaj. Niče-
sar ne skriva-
jo naši ljudje
pred Bogom.
Vse mu pove-
do, kot svoje-
mu bratu. In
vendar ...

Vstajenje

Pri velikonočni procesiji so se nedeljski obrazi mož in žena razporejali v procesijo. Na veliki petek so s Kristusom trpeli, zdaj se z njim vesele. Kip Vstalega spremljajo po poti sredi pomladanskega cvetja. Petje, godba, zvonovi, tak je naš stari običaj. Ničesar ne skrivajo naši ljudje pred Bogom. Vse mu povedo, kot svojemu bratu. In vendar: ali smo vsi, ki pojemo Alelujo, vstali, ali so nam duše čiste, ko pozdravljamo Zmagovalca smrti? Mnogo jih gre v procesiji, njih misli pa so bogvekje: na polju, pri novih oblačilih, pri kupčijah, pri dobrem velikonočnem kosilu ... Ne doživljajo neizmerne veličine božjega zmagooslavja nad grobom, grehom, peklom. Pa si jih oglejmo!

Jure, ali še vedno sovražiš Janeza, ki te je tožil zaradi ceste, po kateri si vozil, pa ni tvoja? Njemu je že davno žal, samo sram ga je, da bi ti roko podal. Pogosto gleda nate, če mu boš kaj namignil. Takoj bi skočil k tebi in te prosil odpuščanja.

Jure, vstani danes! Tvoj rešitelj je premagal smrt, ti premagaj sebe. Podaj roko sosedu Janezu in bodita brata!

Marko, kaj iščeš v procesiji? Jutri pa boš zatajil svojo vero. Kimavec si, preračunljivec, neodločnež.

Danes potrebujemo pokončnih mož: kar veruje, javno živi; kar obljubi, to drži. Takšni fantje in možje so luč, ki nam bo svetila. Vsi, ki ne veste, zakaj hodite v procesiji, boste šli jutri dušo prodajat. V vas je praznina, ki sprejema samo, kar godi telesu, duša pa je pozabljena!

Tinkara, otroci doma so ti kamenje. Nič jih ne učiš; ne poznajo ne križa ne očenaša. Samo klatijo se okrog. Ti pa se v procesiji veseliš Kristusovega vstajenja in njegove zmage? Ne moreš se. Le zaradi tradicije si šla. Dokler ne boš vrnila otrok Bogu, ki ti jih je dal, grešiš nad njimi. Trpeli bodo tu in tam zaradi tebe. Spreglej, Tinkara, vstani! Meta, koliko ljudi si ranila z jezikom! Ne prešteješ jih. Vsem, ki ti niso pri srcu, si vzela dobro ime. Tega, kar si z jezikom storila, ne plačáš

z denarjem in ne moreš nikoli popolnoma vrniti. Poznam ljudi, ki so od žalosti umrli, ker jim je bil vzet zaklad – dobro ime. Draga Meta, danes obljubi Jezusu, ki ga spremljaš v velikonočni procesiji, da ne boš nikomur več dobrega imena vzela! Izrečeno pa boš popravila, obrekovanje preklicala!

Bratje in sestre, Kristus je vstal, aleluja. Vstanimo še mi!

Alojz Golobič

Sveti Leonard
Portomav-
riški pravi:

»Ako svet ne
bi imel sonca,
kaj bi se zgo-
dilo s svetom?

Oh, vse bi
bilo temno in
strašno, nero-
dovito in v
največji bedi.

In ako ne bi
imel svet sve-
te maše, kaj bi
bilo z nami?

Oj, mi nesreč-
ni! Mi bi bili
brez vsega do-
brega, polni
vsega hudega,
tarča vsem
strelam božje
jeze.«

Marija rešila Slovencem Jezusa v presvetem zakramentu

Ni nobenega bolj ganljivega trenutka v Kristusovem življenju, kakor je pri zadnji večerji tisti trenutek, ko je ustanovil presveti zakrament svojega Rešnjega telesa. Zveličar se je tedaj pripravljaj na strašno smrt. Njegovi sovražniki so se posvetovali, kako bi ga ujeli in sramotno umorili, on pa je mislil na to, kar je hotel zapustiti človeštvu v spomin svoje ljubezni, zapustiti nam je hotel samega sebe z dušo in telesom, človeka in Boga pod podobo kruha in vina. Žalostni in potrti so bili apostoli ob Jezusovem slovesu, on pa jih je tolažil: »Ne bom vas zapustil sirot.« (Jn 14, 18). In ko so jedli, je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil, razlomil, dal učencem ter rekel: »Vzemite, jejte; to je moje telo.« In vzel je kelih, se zahvalil, jim

ga dal ter rekel: »Pijte iz nje-
ga vsi! To je namreč moja kri,
kri nove zaveze, ki se preliva
za vse v odpuščanje grehov.«
Tako pripoveduje sv. evan-
gelist Matevž (Mt 26, 26-28).
Podobno pripovedujeta tudi
evangelista Marko in Luka
in sv. apostol Pavel v prvem
pismu Korinčanom (1 Kor 11,
23-26). Kako kratko poveda-
no in kako neizmerno veliko
storjeno! Kako je bilo to mo-
goče, nam povedo besede, ki
jih je tudi izgovoril Kristus
pri zadnji večerji: »Še veliko
vam imam povedati, a zdaj ne
morete nositi. Ko pa pride on,
Duh resnice, vas bo uvedel v
vso resnico.« (Jn 16, 12.13). To
nam potrjuje tudi zadnja Je-
zusa beseda na zemlji: »In
glejte: jaz sem z vami vse dni
do konca sveta.« (Mt 28, 20).
Kakšna sreča za nas, da ima-

mo v življenju in smrti pri sebi takega tolažnika in dobrotnika – kralja nebes in zemlje! Kakšna nesreča pa za kraje, kjer so zgubili Jezusa v tej skrivnosti sv. Rešnjega telesa! Tam ni dragocene in najsvetejše mašne daritve, ni tabernakljev, ni molilcev pred njimi, ne slišiš zvončka, ki bi te opomnil, da gre Jezus potolažiti in okrepčati umirajočega, in ko kdo umre, zanj ni rešilne daritve na oltarju. Sveti Leonard Portomavriški pravi: »Ako svet ne bi imel sonca, kaj bi se zgodilo s svetom? Oh, vse bi bilo temno in strašno, nerodovitno in v največji bedi. In ako ne bi imel svet svete maše, kaj bi bilo z nami? Oj, mi nesrečni! Mi bi bili brez vsega dobrega, polni vsega hudega, tarča vsem strelam božje jeze.«

Taka nesreča je zadela pred približno 400 leti mnoge dežele; pretila je tudi naši domovini. Rešila nas je Marija. Kje? Kako?

Leta 1517 se je vzdignil na Nemškem proti katoliški cerkvi odpadnik Martin Luter. Med mnogimi drugimi zmotami je tajil tudi resnično Jezusovo navzočnost v presvetem zakramentu in zavrgel daritev svete maše. Neizmeren pohlep po zemeljskem bogastvu in uživanju, splošna pokvarjenost in peklenski napuh so razjedali in zastrupljali že dalj časa evropsko krščansko družbo. Ni čuda torej, da so mnogi prestopili v Lutrov tabor in je

nastal v katoliški cerkvi razkol, ki je odtrgal velik del Evrope od Rimskokatoliške Cerkve. Peklensko seme rodi tudi peklenski sad.

Krvave vojne, divji upori so se vneli po vsej Evropi; podivjane vojske so požigale, morile, skrunile, plenile, bilo je grozno. Krivoverski vihar in njegove groze so prihrumele tudi čez meje naše ljube domovine, razsajale so na vso moč posebeno po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem. Tudi goriška pokrajina je začutila tuljenje peklenške burje; kranjski odpadnik Primož Trubar je že pridigal v Gorici in v okolici širil krivi nauk, ki je pretelil vze- ubogemu narodu Jezusa in Marijo. Krivoverski učitelj je hotel ljudi prepričati, da vodi v nebesa široka pot prostosti in uživanja, drugače kot uči Zveličar, da ta pot vodi v večno pogubljenje, v nebesa pa ozka pot pokore in odpovedi.

Med Slovenci je začelo vreti, prvi omahljivci so že prisegali Lutrovi zastavi. Odpadali so tudi nevredni duhovniki in skušali ljudstvo zavesti. Znameniti frančiškan p. Frančišek Glavinić, istrski Hrvat, sporoča v svoji zgodovini Trsata (1648) tale pomemben dogodek iz tistih časov: »V ljubljansko škofijo sta prišla dva ilirska ali slavenska duhovnika, Anton Dalmatin, (tega Dalmatina ne smemo zamenjavati s Kranjcem Jurijem Dalmatinom), in Štefan Istrijan. Eden je bil župnik v Kranju, drugi

Primož Trubar

Martin Luter

Trsat

pa v Gornjem Gradu. Ker sta živela v priležništvu, jima je škof zapovedal, da odpustita priležnice ali pa naj se pobereta iz škofije. Ker pa sta bila prav zaradi take pregrehe izgnana iz svojih krajev, sta raje zapu-

Gornji Grad

stila škofijo – in poleg vsega postala še krivoverca. Šla sta potem na Nemško v mesto Tübingen, gnezdo luteranov. Tam sta prestavila Sveto pismo v slaven-

Tübingen

ski (hrvaški) jezik. Hotela sta zapeljati slavenski narod (Slovence in Hrvate) v krivoverstvo, zato sta dala napraviti cirilske in glagolske črke za Hrvate. Ker je bil Tübingen predaleč

od Ilirskega, sta prenesla tiskarno v Gradec, ki je bil bliže Slavenom. Nadvojvoda Karel, oče cesarja Ferdinanda II., pa je, kot dober katoličan, zapovedal po državni oblasti tiskarno zapleniti in jo shraniti v mestnem gradu.«

Toda, kako čudna so pota božje previdnosti! Tista tiskarna, ki naj bi širila krivoverstvo, je koristila katoliški cerkvi. Prepeljali so jo v Rim in tiskali so se misli in brevirji, ki so jih rabili katoliški mašniki.

Za Slovence, deloma tudi za Hrvate, je bila velika nevarnost, da postanejo luterani, da jim ostanejo cerkve brez tabernaklja, brez Marijinih oltarjev in brez svetnikov.

Nevarno je bilo tudi za naš narod, da bo utonil v nemškem morju. Res je sicer, da so začeli krivoverci tiskati knjige v našem jeziku, toda niso nameravali prebuditi narodne zavesti in rešiti narod, ampak so ga hoteli zapeljati v krivoverstvo, ki je imelo svoj sedež na Nemškem. Če je dandanes tuj vpliv in pritisk tako velik, kako bi

bilo, če bi bili tudi versko z Nemci povezani! Toda največ, kar bi zgubili, ne bi bila narodnost, temveč prava katoliška vera – zgubili bi bili Jezusa v presvetem zakramentu in Marijo.

Toda kadar je sila najhujša, je roka božja – in tudi roka Matere Božje – najbolj mila.

Bilo je leta 1539 po Kristusovem rojstvu, ko je Marija sama prišla na pomoč vernemu slovenskemu ljudstvu.

Severovzhodno od Gorice se vzdiguje nad Solkanom iz Soške doline 682 m visok hrib Skalnica, splošno znan kot Sveta Gora. Neko soboto je poletno sonce všlo v jasnem jutru nad to goro. Preprosta, a pobožna pastirica iz bližnjega Grgarja, Uršula Ferligoj, je poganjala svojo čredico proti vrhu. Tam kaj nedolžno dekle poklekne, sklene roke ter se začne goreče, kakor je bila vajena, Materi Božji priporočati, še bolj kot druge dni, saj je bil sobotni dan že takrat posvečen nebes Kraljici. Preprosto dekle ni vedelo, v kakšni nevarnosti je njena domovina. Molitev pravičnega oblake predere. Tudi Urškine srčne prošnje pridejo pred prestol nebeške Kraljice, in ne brez uspeha. Kot bi trenil, obsije deklico nebeška

svetloba. Na zlatih oblakih se zablešči pred njo rajska prikazen, Mati Božja z Detetom v naročju. Sončni žarki zbledijo v dekletovih očeh pred to neizmerno lepoto. Zamaknjena zre v nebeško Mater. In Marija prijazno nagovori Uršulo, pokaže z roko vrh gore in spregovori v ljubem slovenskem jeziku zveneče besede: »Povej ljudstvu, naj mi tukaj postavi hišo in me milosti prosi.«

Urška navzlic vsem težavam zvesto spolni Mariji no naročilo.

Ko se je ljudstvo prepričalo o resnici nebeške prikazni, je sezidalo Materi milosti na visokem hribu veličastno cerkev in postavilo vanjo tudi hišico njenemu Sinu, to je tabernakelj.

Goreč pisec zgodovine svetogorskega svetišča, pokojni Anton Červ, nekako takole popisuje vesele posledice tega dogodka: »Nebeška Mati je bila vrgla iskro na kamenito Skalnico in velikanski plamen je visoko zaplapolal, svetlo žareč. Zasijal je daleč naokoli po teminah nevednosti, po črnih breznihi hudobije. Tajal je z blagodejno gorkoto led verske mlačnosti z otrpnjenih src. Požigal je trnje in robido tedanjih nraavnih zablod. Lutrov duh je zatulil, ko je poskušal priti na Sveto Goro, prestrašen je odsko-

čil daleč od nedostopne svetlobe. Medtem ko so brile po okoliških deželah strupene sape krivoverstva in so se ljudje klali in morili ter oskrunjali vse, kar je sveto, je pri nas Mati Božja budila in utrjevala sveto vero ter med nami gojila ljubezen do Boga in do bližnjega.«

Od vseh strani: s Primorskega, iz Istre, Dalmacije in Hrvaške, s Kranjskega, Koroškega in Štajerskega so začele vreti množice Marijinih častilcev na Sveto Goro prosit svojo Mater milosti in se gret na njeno Srce. In ko so se v zakramentu sv. pokore očistili grehov, jih je ljubljena Mati spremljala pred tabernakelj k Sinu, da bi jih nahranil s svojim Rešnjim telesom. Tako okrepčani in potrjeni v veri z zveličavnimi nauki, ki so jih slišali, so se vračali nešteti romarji v svoje kraje in tam spodbujali domače k vdanosti in zvestobi katoliški cerkvi, Jezusu in Mariji. Krivoverski pridigarji so s svojimi zmotami izginjali, ostali so tabernakliji in Jezus v njih, ostala je katoliška božja služba med našim ljudstvom. Resnično, Marija je rešila Slovencem Jezusa v presvetem zakramentu. Slovenci smo dolžni izkazovati hvaležnost svoji nebeški Materi za tako ve-

liko milost in visoko ceniti njeno slavno svetišče. Tudi zdaj zelo potrebujemo njene pomoči, ker se znova vzdigujejo valovi brezverstva in sovraštva proti katoliški cerkvi in velika nevarnost je, da nam zmanjka oznanjevalcev svete vere in delilcev svetih zakramentov, da ne bo nikogar, ki bi spolnjeval Jezusovo naročilo »To delajte v moj spomin« in hranil verne z njegovim presvetim Telesom. Prosimo zato goreče našo nebeško Mater, naj obvaruje krščanske družine pred hladnostjo in nemarnostjo, naj navdihne srca vzgojiteljev otrok s krščanskim duhom, naj obudi v mnogih mladih duhovni poklic, da bi bilo vedno dovolj delilcev presvetege zakramenta. Marija, ohrani nam Jezusa!

... Čast in hvala naši ljubi Materi Mariji, ki nam je po svojem svetišču na visoki Skalnici ohranila ljubega Jezusa v najsvetejšem zakramentu, da bo po svoji obljubi ostal med nami do konca sveta.

p. Marijan Širca

(Cvetje 1912, str. 301-306)

Izbral Branko Lušina,
jezikovno priredil
brat Pavel Krajnik

Svetogorski dnevnik

Na Sveti Gori
pred 60 leti.
Iz dnevnika
p. Paolina
Bassettija.

16. november 1945

Kakor smo sklenili včeraj, sem ob 9.00 šel s patrom predstojnikom v Grgar. Stopila sva v urad Krajevnega Osvoobodilnega odbora. Sprejeli so naju hladno, uradno. Povedali so nama: »Zagotavljamo vam oskrbo in vam dajemo pravico dobivati, kar moremo imeti na razpolago. Vse hkrati pa ni mogoče, ker moramo skrbeti za ljudi v Čepovanu, na Lokvah in na Trnovem, ki imajo vse porušeno in živijo v velikem pomanjkanju. Dovoljujemo pa vam, da dobivate nekaj na mesec in vas bomo obvestili. Če pa si boste sami kaj preiskrbeli, morate dobiti za vsak primer posebej od nas dovoljenje, da smete nesti domov.« Naprosila sva potem našega

nekdanjega cerkovnika Antona Černeta, da bi nam poskusil kaj živeža preskrbeti in da bi nam povedal, kdo bi nam mogel kaj dati. Naprosila sva ga tudi, da bi nam našel zidarja. Šla sva gledat cerkev. Stojijo zidovi, a niso popolnoma trdni. Visijo še debeli trami. Prezbitrij ima malo strehe. Freske so malo poškodovane od kakšnih drobcev, ki so jih zadeli. V župnišču je popolnoma porušeni stari del, to je kuhinja, obednica in shramba. Drugi del zgradbe je poškodovan od zračnega pritiska.

Nekaj minut čez poldne sva se vrnila domov.

Popoldne ob 13.00 sem šel s p. Teofilom v Zagomilo, da bi pozvedela za drva. Zdaj kar takoj jih kmet nima. Ponudil pa nam je, da bi njegova sinova požgala drva v našem

gozdu. Sam nam drv ne more pripeljati, ker ima samo enega vola. Svetoval nama je, da bi se domenili z nekim Jožetom Jevščkom iz Biteža, ki ima par volov. Domenili smo se, da se bomo dobili v nedeljo pri cerkvi na Sveti Gori, da se bomo dogovorili o ceni in o vsem drugem za to delo.

Žganja zdaj za prodajo nima. Ker pa sem ga prosil, nama ga je dal en liter. Nobenega denarja ni hotel vzeti. Obljubil sem mu, da mu bom dal malo bencina.

Ob 17.00 sva že bila na Sveti Gori doma.

Medtem ko smo šli molit, sta p. Teofil in Vencelj znosila v samostan vse stvari, ki so bile v gostilni.

Sem kar malo utrujen. Že nekaj časa nisem v enem dnevu toliko prehodil.

Po večerji smo v moji sobi pripravili čaj z žganjem.

17. november 1945

Veliko smo imeli opraviti, da smo našli dimne cevi za ureditev peči za p. predstojnika. Porabili smo polovico dneva, da je bila pripravljena. Popoldne smo jo še utrdili s cementom in smo jo takoj zakurili. V sobo p. Teofila smo prinesli peč, ki je bila v govorilnici, kjer so jo postavili vojaki. Zanje ni bilo mogoče najti primernih dimnih cevi. Delo smo zato morali na polovici prekiniti in ga odložiti. Okoli 15.30 je Mattiroljev motorni

tricikel pripeljal 60 kg moke za polento, tri zaboje s cerkvenimi prti, broškami in lučkami in še tri ali štiri kovčke z osebnimi stvarmi za p. Guglielma in za p. Teofila. Vse zaboje in kovčke smo zvečer spraznili in spravili v sobo p. Guglielma. P. Teofil je odšel v Gorico. Mogel sem se približno pol ure pripravljati za jutrišnjo pridigo.

Od Giovannija sem dobil žalostno novico, da ima Vittorio poškodovan obraz, in sicer čeljust. Do zdaj sem dobil od Giovannija dobre novice. Ne znam si razložiti teh reči. Nobenega romarja ni.

18. november 1945

Precej močan veter; jasno.

Spovedal sem 13 romarjev, 6 p. Guglielmo. On je maševal ob 7.00. Orglal sem in pel pri njegovi maši. Pri svoji maši ob 10.00 sem pridigal.

P. Guglielmo pa je odpotoval v Trst. Včeraj okoli 11.30 je prišel p. Gabriele Oberberger,

Šla sva gledat cerkev. Stojijo zidovi, a niso popolnoma trdni. Visijo še debeli trami. Prezbitarij ima malo strehe. Freske so malo poškodovane od kakšnih drobcev, ki so jih zadeli.

poslan od defnitorja p. Ladislava, ki je nameščen v Trstu, zaradi zidanja cerkve v Trstu. Torej sem spet sam z bratom Vitalom in uslužbenci. Ni mi preveč všeč. Tudi danes me je nekdo obiskal. Ko sem začel kuriti v peči, se je nena doma pojavil v moji sobi neki Amerikanec. Takoj se je predstavil: »Sem katoličan; imam sestro, ki je redovnica.« Samo malo časa je ostal pri meni, ker je ob 17.00 moral biti v vojaški enoti za obrok hrane. Iz Zagornice so prišli in se dogovorili, da bo na mesto Jevščka iz Biteža pripeljal drva kmet z Vodice.

19. november 1945

Čudovito vreme.

Danes sem bil od 7.45 do 11.30 zaposlen s pripravljanjem peči za p. Teofila. Ni bilo lahko napeljati dimne cevi. Vendar sem vložil cevi v dimnik in v peč. Utrditi sem moral tudi omajana vratca, da se ne bi snela. Popoldne sem ometal dimne cevi pri svoji peči in jih potem utrdil s cementom. Danes je brat Vital prvič nekaj časa delal na vrtu. Pospraviti je bilo treba radič in endivijo, ki bi sicer zaradi nočnega

mraza zmrznila. Danes sem dopolnil šesti mesec službe na Sveti Gori. Kako hitro teče čas! Odposlal sem priporočeno pismo Vittoriji, Oriolo-Romano, Viterbo. Upam, da ga bo prejela. Pisal sem tudi Giovanniju glede svojega prihodnjega obiska v Trento. Potoval bom prihodnji teden. Dovoljenje sem dobil od p. provinciala pretekli mesec ob njegovem obisku. Od 18.00 ure smo brez luči. Tudi Solkan je v temi.

Prevedel

brat Pavel Krajnik

Pomen velikonočnih pisank

Dnevi najljubeznivejši vsakega leta so dnevi pomladanski, ki zopet oživijo in lepo pomladijo vse stvari. Kdor v vigredi (op. ur. pomlad) obilno seje, bo v jeseni tudi obilno žet; in človek, ki je priden, dokler je mlad, bo dobrih del bogat na stare dni. Otroci! Le pridni bodite, dokler sta mladi; Marko zna, česar se Marko navadi.

Leta najsrečnejša na tem svetu ljuba mladost ima; ona daje mladeničem nedolžnega veselja po obilnosti; mladost je rožni cvet človeškega življenja. Oj trikrat srečni čas!

V ta veseli spomin se o veliki noči pisanke ali pirhi delijo, ki jih otroci potakajo, in po ledenicah skakajo vsi gmetni in veseli. Veliko je mladih ljudi, ki si pisanke dajejo; pa malo, malo se mi zdi, jih je, ki prav vejo, kaj lepega pisanke učijo.

Pisanka pisana, rdeča ali bela, trdo luščino ima, podoba je trpljenja, izdihovanja in pokorjenja na tem svetu. Luščina se stre, olušči in lepo čist beljak na svetlo pride. Tako tudi truplo lahko se zdrobi in v prah povrne, kadar ga duša zapusti. Al srečen človek, v upanju božjem umrje, njegova duša čista bela kakor sneg iz umrljivega telesa neumrljiva v nebesa zleti. To nas pirha beljak uči. - Beljak še v svoji

sredi lep rumenjak ima, rumen kot čisto zlato: in ravno on nam kaže, kako prelepa bo v nebesih tista krona, če voljno vse težave potrpiamo, pravično živimo in spokorjeni umrjemo. Tam velika noč ne mine, vesela Aleluja nikdar ne utihne.

Mladič in deklice! Le pisanke čedno takajte; ali v nevarnih letih ljubo nedolžnost skrbno varujte; svoj zaklad nosite v rahlih posodah. Pisanka, ki se ubije, nikoli več cela ne bo, čistost mladega srca, če se izgubi, ni več. To je velikonočnih pisank živi pomen; tega so velikonočni pirhi le spomin.

Aleluja! Aleluja! Aleluja!

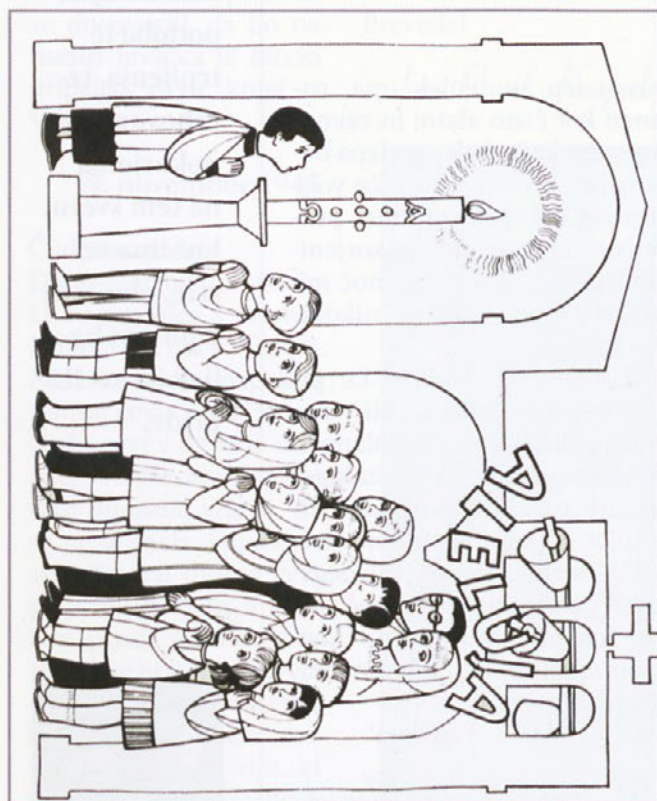
Bl. Anton Martin Slomšek

Pisanka pisana, rdeča ali bela, trdo luščino ima, podoba je trpljenja, izdihovanja in pokorjenja na tem svetu. Luščina se stre, olušči in lepo čist beljak na svetlo pride.

Pobarvaj sliko!

Velikono na sveča predstavlja vstalega Jezusa. Na njej je upodobljen križ ter alfa in omega, ki sta prva in zadnja črka grške abecede in sta v spomin na Jezusove besede: »Jaz sem ...začetek in konec« (Raz 21,6). Na svečo se zapiše tudi številka tekočega leta in se pritrdi pet zrn kadila kot znamenje petih ran na telesu vstalega Jezusa.

Velikonočne uganke Frana Levstika

Suknjica rdeča, srajčica bela,
Srček pa ves ko zlat -
Kaj porečeš, deca vesela,
Kdo je neki ta zali svat?

Ko sestra lesena spregovori,
morajo bronasti bratje molčati;
Kako se pač njeno ime glasi,
ki se tolikaj košati!

Res je, da sem cel kup dobrot,
A če užiješ me z družino,
Izpremeniš mi prav sredino.
Da boš imel iz dvomov pot:
Pripravi zame polhen sod!

Mirno so spali rdeči plameni
V tihem hramu leto in dan,
A zdajci so prigoreli na plan;
Na soncu se jim bleščati hoče,
Veter pomladi jim v
zubljih fofoče-
Le naj, saj to je življenja dan!

(Pirh)
(Velikonočna raglja)
(Velikonočni jertbas, »zege«)
(Bandera)

TAU nudi:

- ☺ prostor skupinam za duhovne vaje med tednom ali ob koncu tedna /40 ležišč in rezervne blazine/
- ☺ možnost osebnega spremljanja v tišini ali duhovne vaje v tišini po Frančiškovih stopinjah
- ☺ možnost strokovne (terapevtske) pomoči mladim, družinam ali zakoncem v stiskah in težavah
- ☺ vsebinsko vodenje duhovnih vaj za birmance ali drugih skupin otrok ali mladih
- ☺ izkustvo življenja v skupnosti
- ☺ posamezna predavanja, srečanja – lahko tudi po dogovoru

SKUPAJ S FRANČIŠKANSKO MLADINSKO PASTORALO ORGANIZIRA:

- ☺ Frančiškov tabor v poletnih mesecih za otroke od male šole pa vse do konca osnovne šole
- ☺ romanja v rojstno mesto sv. Frančiška – Assisi
- ☺ filmski maraton
- ☺ duhovne vaje za študente
- ☺ duhovne vaje pred novim letom – ZBOGOM STARO LETO
- ☺ peš romanje iz Ljubljane na Sveto Goro z naslovom S Frančiškom kot tujci in popotniki.

TAU je še vedno tu in vabi: KADARKOLI DOBRODOŠEL, DOBRI ČLOVEK.

Še posebej vabimo na VEČERE ZA ZAKONCE. Gre za ciklus predavanj, ki odpirajo zakonsko problematiko in zapleteno področje naših vsakdanjih medsebojnih odnosov. Večere za zakonce vodi sestra Mateja s sosestrami in sodelavci. Predavanja so drugo nedeljo v mesecu od januarja do junija od 17.30 do 19.30 ure. Dobrodošli vsi zakonski pari, ki želite rasti.

Poleg večerov za zakonce smo odprli vrata tudi vsem tistim, ki imajo za seboj bolečo pot odnosa in so izkusili ločitev. VEČERI ZA RAZPOROČENE so vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 17.30 do 19. ure. Vabimo razporočene, ki bi želeli v težkih trenutkih ločitve in osamljenosti najti oporo in razumevanje.

Duhovno izobraževalno središče TAU, Sveta Gora,
Skalniška cesta 21, 5250 Solkan;
tel: 05 33 00 936; GSM: 041 862469; manjse.sestre@rkc.si

Jasno je vstalo
poletno sonce
nekega sobot-
nega dne leta
1539. Prijaz-
no je obsevalo
kamenito
Skalnico;
prijetno so
brenkljali
zvončki med
čredo, ki je
pulila borno
pašo izmed
skalovja. ...
Preprosta,
uboga, pa po-
božna pastiri-
čica iz bliž-
njega Grgarja
doma, ime-
novana Urška
Ferligojka,
je poganjala
svojo čredico
proti vrhu.

I. doba

od začetka božje poti do slovesnega kronanja čudežne
podobe Matere božje na sveti Gori (1539 - 1717)

I. poglavje

Marija Devica se prikaže pastirici Uršuli Ferligojki iz Grgarja vrh Skalnice (1539)

Protestantovski val

»Kadar je najhujša sila, je roka božja najbolj mila«, jedrnato sodi znani pregovor. Čudežni začetek svetogorskega svetišča spričuje, da je prav resničen ta ljudski glas. Hujših sil kakor so pritiskale krščanstvo takrat, ko so skalnične skale daleč naokoli zaslovele, hrani zgodovina le malo med svojimi listi zapisanih in Bog daj, da bi ljudem nobenih takih ne bilo več treba ne prestajati, ne zapisovati. Leta 1517 je bil potegnil na Nemškem odpadnik Luter meč proti svoji materi sv. katoliški Cerkvi. Neverski učitelj, neizmerna pohlepnost po posvetnem blagu, splošna pokvarjenost med vsemi stanovi, brezkončna častilakomnost in peklenški napuh so razjedali in kužili evropsko krščansko družbo že dalj časa poprej. Ni čudo tedaj, da so zavezniki kar trumoma hru-

meli v Lutrov tabor in izvršili v katoliški Cerkvi žalostni razkol, ki je odtrgal velik del Evrope od edino zveličavne rimske Cerkve. Peklenško seme rodi peklenški klas. Krvave vojske, divlji upori se tačas razvnamejo po vsej Evropi: podivljane vojaške čete požigajo, morijo, skrunijo, plenijo, da je groza. Za njimi se plazi črna sestra kuga, njej se pridruži bleda lakota. Kar meč pusti, pa kuga poduši in lakota ugonobi. Divji Turek postane sprijenemu človeštvu prava šiba božja: pred njim dereta groza in strah, za seboj pušča kri, pepel in prah. Kdo bi seštel oskrunjene cerkve, razrušene samostane, uničene božje poti, onečaščne svete podobe, pomorjene duhovne in redovnike onega časa! Tako se je godilo pred več kot tristo leti.

Krivoverski vihar in groze njegove prihrujejo kmalu čez meje mile Slovenije, razsajati in lomiti začnejo na vso moč posebno po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem; goriška raj-ska pokrajina že začuti tuljenje peklenske bur-je. Med Slovenci začnjenja vreti, prvi omahljivci že prisegajo Lutrovi zastavi, katoličanstvo po Sloveniji je v nevarnosti! Toda - ka-dar je najhujša sila, je roka božja in tudi njegove ne-beške Mater roka najbolj mila. Milostno se ozre premagovalka vseh krivih ver na sile in stiske odlič-nega Marijinega ljudstva, naglo mu priskoči na pomoč; priskoči osebno, pomaga s čudežem. Silo pusti narasti, da je pomoč tem bolj očitna.

Leta 1539

Pisalo se je leto po Kri-stusovem rojstvu. Na pre-stolu sv. Petra je sedel po-gumni in previdni papež Pavel III.; rimskonemško cesarstvo je vladal slavni cesar Karol V.; patriarh oglejski in obenem višji duhovni pastir goriške in gradiščanske grofije je bil kardinal Marino Grima-ni; poglavarstvo goriške grofije je vodil Gabriel grof Ortemburški s Koroškega. To leto si je izbrala

Mati božja, da je sijajno obdarila zvesto vdanost svojega ljudstva.

Skalnica

Proti severovzhodu od Gorice, majhno uro hoda, vzdiguje se iz soške stru-ge precej visok (688 me-trov) kamenit hrib, takrat »Skalnica« imenovan. Ob južnem podnožju se ga do-tika čedna vas Solkankot konec goriške ravnine; ob vzhodu se beli pa prijazni Grgar v plodni hribovski rupi. Pust je ta hrib, ali razgled z njega je prekra-sen. Proti jugu in jugoza-padu se zibljejo pred očmi valovi Jadranskega morja, od Tržaškega zaliva pa daleč doli do lepih Benetk in tja ven do istrskega ob-režja. V celi potezi se vidi trdi hrbet kraških gorá; razgrnjena je pred teboj goriška in furlanska ravan, vsa posuta s trgi in vasmí. Rahlo se vzdignejo s trta-mi ovenčana Brda; proti severu in severovzhodu molí visoko v zrak veli-kanski kameniti sklad ju-lijskih in karniških planin s Triglavom, Krnom, Ka-ninom in drugimi. Proti vzhodu se črnijo gozdni vrhovi trnovski in idrijski. Na jugovzhodu se zgublja vid ob notranjskih in istr-skih čeréh.

Urška Ferligoj

Jasno je vstalo poletno sonce nekega sobotnega dne (bržkone meseca ju-nija) leta 1539. Prijazno je obsevalo kamenito Skal-nico; prijetno so brenklja-li zvončki med čredo, ki je pulila borno pašo izmed skalovja. Nedorodne pa-stirske pesmice so se sre-čevale s šumenjem soških valov. Preprosta, uboga, pa pobožna pastiričica iz bližnjega Grgarja doma, imenovana Urška Ferli-gojka, je poganjala svojo čredico proti vrhu. Ko pripase do vrha, pobožno poklekne, ročice sklene ter začne prav goreče, ka-kor je bila vajena, pripo-ročevati se Materi božji; še bolj ko druge dni, saj je bil sobotni dan, nebes Kraljici že od nekdaj po-svečen. Preprosta revica zna biti še prav vedela ni, v kako strašni nevarnosti se maje domovina; skle-pala je vendar nedolžne ročice kakor nekdaj Moj-zes za svoje ljudstvo. Mo-litev pravičnega oblake predere.

(Se nadaljuje.)

Vir: Svetogorska Kraljica,
1938 - 1939

Bitte Liebe Maria hielf
uns aller. Danke!

Otto

Thank you holy Mother of
God and mercefull. Pleas
help my nepheu when he
is very ill and his family,
take care of all and me
and my husbend.

Levstek A.

Draga Mati! Hvala ti, ker
si rešila iz krempļjev smr-
ti mojega sina Davida.
Hvala ti za vsak njegov
dan, nasmeh, solzo, ter
neprespāne noči. Hvala
ti! Zdaj pa te prosim, da
nam pomagaš, da živimo
skromno, v harmoniji ter
zdravju. Nikoli ne dovoli,
da pozabimo, da sta ti in
Bog nad nami! Pomagaj
tistim, ki te potrebujejo.
HVALA!

Ljubica

Po 36 letih zopet nazaj
z dvema generacijama
otrok. Marija, hvala ti!

Marinka in Tomaž

Prosim te za varstvo naše
družine, za mir, za zdrav-
je na duši, duhu in telesu.

družina Hočevar

Bodi z nami, vedno si v
naših mislih!

Nina

Srčna hvala za vse križe,
vzpone in padce! Vate
vedno in povsod zaupam.

Magda

Madonna di Monte Santo,
proteggi nostre famiglie e
tutti i nostri cari.

Gianni e Francesca

Hvala ti Gospod, da sem
spoznala in uvidela luč v
temi!

Apolonija

Marija, varuj in pomagaj
mojemu otroku pri izob-
raževanju in zaposlitvi, da
bi se vse srečno končalo.

Bogdan

Marija s Svete Gore! Hva-
la ti za vse, kar si mi do
sedaj pomagala. Prosim
te tvoje pomoči v bodoče.
Varuj mene in moje bliž-
nje vsega hudega ter nas
vodi po pravi poti. Daj
mi moč, da bom ohranila
mirno kri in bom mirno
in vdano prenesla vse, kar
mi je v življenju dano. Daj
nam zdravja! Hvala za
vse!

Jana

Marija, prosim pazi na
mojo mamo in tatija, Ma-
tijo in mene. Hvala!

Urška

Došao sam iz Beograda,
da svojima i ostalim ljudi-
ma poželim sve najbolje.

N. D

Draga Marija! Hvala, ker
mi stojiš ob strani. Mo-
ram se zahvaliti tebi in
Bogu za milost, ki sem jo
prejela v zadnjih mesecih
in za človeka, ki mi je ob
vsem tem pomagal in ga
srčno ljubim. Hvala za
dobre starše, ki jih imam,
ki me vedno sprejmejo
in imajo radi. Želim, da
blagosloviš moje življenje
in ljubezen, ki jo imam z
mojim

A. N.

Neka Marija podijeli mir
mojoj obitelji, neka nam
On da zdravlje, srečo.
Hvala!

H.H.

Marija, hvala, ker vedno
prisluhneš. Vzemi v var-
stvo mene in vso mojo
družino. Hvala!

Na čast in v zahvalo Sve-
togorski Materi Božji – €
150.

N.N.

Na čast Materi Božji Sve-
togorski Kraljici za vse
uslišane prošnje. Dar
10.000 SIT.

*Hvaležna častilka
V.A.S.M.*

November

5. Skupina birmancev iz Italije.
Mladi iz Grgarja.
6. Pevski zbor iz župnije Blaženega Antona Martina Slomška iz Velenja.
Skupina romarjev iz Novega mesta.
7. Župnijsko romanje iz Branika.
12. Simpozij ob 150-letnici dogme o Marijinem brezmadežnem spočetju (štirje predavatelji in okrog tri-deset udeležencev).
13. En avtobus romarjev iz Gorenjske.
Skupina romarjev iz Dolenje vasi pri Ribnici.
14. Skupina 200 alpinov iz Vittorio Veneto je sodelovala pri maši ob 10.00.
20. Društvo upokojencev iz Bovca.
Skupina izletnikov iz tovarne Krka/Novo mesto.
21. Skupina birmancev in njihovih staršev iz župnije sv. Lenart/Novo mesto.
27. Romanje župnije

Šmarje na Vipavskem.
Molitvena skupina iz raznih krajev je imela duhovno obnovo.

December

4. Skupina obiskovalcev iz Ljubljane.
5. Župnijsko romanje župnije Chiopris/Gorica.
8. Na Brezmadežno je naredila večne zaobljube s. Cirila Koršič, FMM.
11. Skupina romarjev iz Ljubljane.
12. Odprtje razstave jasic, ki jo je pripravilo restavratorsko-rezbarsko-intarzijsko društvo iz Solkana.
16. Skupina romarjev iz Tomaja.
17. Baziliko in Marijanski muzej so si ogledali uslužbenci prometenega inšpektorata iz Ljubljane.
27. Skupina duhovnikov romarjev iz Italije

Januar 2005

2. Skupina romarjev iz Vrtojbe z g. Renatom Podbersičem.

4. Romanje skupine Karitas iz Stranj.

5. Skupina romarjev iz Srednje vasi v Bohinjju.
8. Na Sveti Gori je imela srečanje skupina, ki pripravlja tečaje priprave na zakon v goriški dekaniji.
23. Skupina otrok iz doma TAU, ki so se poleti udeležili Frančiškovih taborov.

Februar 2005

6. Skupina skavtov iz Furlanije.
8. Avtobus romarjev iz župnije sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani.
19. Skupina romarjev iz župnije sv. Lenarta v Novem mestu.
24. Skupina mladih iz Mozirja z župnikom Sandijem Korenom.
26. Skupina študentov, ki je imela duhovne vaje v domu TAU.

Svet je nastal slučajno!

»Glej, tako spoznaš in priznaš, da se tale slika ni mogla sama narediti. Zdaj pa pomisli, kako bi se moglo samo narediti to, kar ta slika predstavlja?«

Tako ti praviš.

1. Menda hočeš reči, »da je vse kar od nekod priletelo.«

Od kod pa? In tudi če bi od nekod priletelo, bi moralo prej tam biti. Pa tudi za tam velja isto vprašanje kot za tu, namreč, kako je svet tam nastal, odkoder je - po tvoje - sem priletel.

Kako da tebi »slučajno« ne prileti v žep tisočak ali v sod vino ali v vrečo moka?

Denar ti pride v žep, če ga zaslužiš in ga vtakneš v žep. Vino pride v sod, če ga pri-
delaš ali kupiš in ga natočiš v sod. In z moko je enako.

Iz nič ne nastane nikoli nič, zato tudi »slučajno« ne nastane nič.

2. Pa praviš: »Ne tako, ampak »slučajno« pomeni tu, da se je svet kar sam začel delati.

Povej mi, kdaj delavec začne delati? Ali takrat, ko ga še ni,

ali takrat, ko je že? ... »Čemu tako vprašanje? Saj je čisto jasno, da šele takrat, ko je že!« Vidiš, prav tako tudi stvar ne more »delati«, preden je. In tudi sebe ne more delati!

To, kar ni, začne le tedaj biti (ali delati), če ga naredi tisti, ki je že! Z drugo besedo: Vse, kar nastane, mora imeti svoj vzrok, da nastane.

Vzrok, da svet je, je Bog, ki je od vekomaj in ni nastal.

3. Ti na »slučajno« nič ne daš. Če bi ti tisti, ki ti je kaj dolžan, rekel: »Slučajno ti ne bom mogel nikoli plačati!« bi bil ti zelo hud. Morda bi ga začel še zmerjati, da je slepar, da se iz tebe norčuje itd. Kako pa naj ima ravno pri postanku sveta beseda »slučajno« zate tak pomen?

4. Znani naravoslovec Darwin je rekel: »Ne morem si razložiti, da bi ta veličastni

in čudoviti red nastal slučajno.« In ravno to me sili, da priznam Boga. Veš, kaj je slučaj? »Slučaj je bog norcev«, tako se je izrazil znani francoski cerkveni nasprotnik Voltaire. Potemtakem, če hočeš norec biti, imaš lahko slučaj za svojega boga - malika. Kaj ti bo to »slučajno« pomagalo, ko boš »slučajno« priletel v večni ogenj in boš v njem »slučajno« večno trpel?

5. K astronomu Kircherju je prišel tovariš - bogotajec. Zagleda lepo sliko zvezdatega neba. Hitro vpraša: »Kdo je naredil to lepo sliko?« Zvezdoslovec odgovori: »Nihče, sama se je naredila.« Bogotajec ga jezno zavrne: »Kaj si nor - čuješ, kako se bo to samo naredilo?« Toda zvezdoslovec trdi in trdi, da se je podoba sama naredila. Bogotajec pa enako zanikuje in zanikuje. Končno reče Kircher: »Glej, tako spoznaš in priznaš, da se tale slika ni mogla sama narediti. Zdaj pa pomisli, kako bi se moglo samo narediti to, kar ta slika predstavlja?«

6. Sv. pismo poroča: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo ... In Bog je rekel: »Bodi svetloba in bila je svetloba.« ... In Bog je rekel: »Zemlja naj požene travo, zelišče in rodovitno drevje.« In zgodilo se je tako ... In Bog je rekel: »Naj bodo luči na nebu.« In zgodilo se je tako itd. (1. Mojz. 1).

Pamet in vera te uči, da vesoljstvo ni nastalo »slučajno«.

(Se nadaljuje.)

Sročko

Vir: Svetgorska Kraljica, 1938-1939

Svete maše

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8.00, 10.00, 11.30 in 16. uri.

Ob delavnikih:

Jutranja sveta maša ob 7. uri v kapeli prikazanja.

od 1. maja do 1. novembra ob 17. uri.

Vsako prvo nedeljo v mesecu ob 15. uri: molitev za nove duhovne in redovne poklice.

Skupine, ki nimajo svojega duhovnika in želijo imeti sveto mašo, naj pokličejo po telefonu (05) 330 40 20.

Sporočijo naj datum in uro, ko bi želeli imeti službo božjo.

Spovedovanje

Vedno pred sveto mašo in med njo.

Od 7.45 do 12.00 in

od 14.30 do 17.00

Izven tega časa pozvonite na samostanski zvonec.

Marijanski muzej

je odprt ob sobotah in nedeljah
od 9.00 do 17.00

pozimi (od 1. novembra do 1. aprila) je zaprt.

Naš naslov

Frančiškanski samostan Sveta Gora
Skalniška cesta 17

5250 Solkan

tel: 05/330 40 20

fax: 05/330 40 38

